

Georges Feydeau

DÁMSKÝ KREJČÍ

(Tailleur pour dames)

Překlad Michal Lázňovský

OSOBY:

BASSINET

MOULINOT

AUBIN

ŠTĚPÁN

MADAME AIGREVILLE

ZUZANA

RÓZA

YVONNA

MADAME D'HERBLAY

POMPONETTE

PRVNÍ JEDNÁNÍ

MOULINOTŮV SALON

V pozadí dveře vedoucí do haly. – Vlevo vpředu dveře do Yvonnina apartmá. – Vlevo vzadu další dveře. – Vpravo vpředu dveře do apartmá Moulinotova. – Vpravo vzadu další dveře. – Vpravo na scéně pracovní stůl. – Vlevo od stolu velké křeslo, lékařské spisy a vše co lékař potřebuje. – Vlevo dvě židle vedle sebe, další nábytek dle potřeby.

1. výstup

Když se zvedne opona, je scéna prázdná. Je jen krátce po rozbřesku. Pravými zadními dveřmi vstoupí Štěpán. V ruce má koště, pérový oprašovač, prachovku, vše, čeho je třeba k úklidu bytu.

ŠTĚPÁN *odkládá oprašovač a smeták; otevírá zadní dveře, aby vyvětral, zívá.* – Ted' by se to spalo!... Není to nesmysl?... Je dokázáno, že nejospalejší je člověk právě ve chvíli, kdy musí vstávat. Takže by si měl počkat až vstane, a pak jít rovnou spát. *(Otevře dveře vzadu.)* Óó! Vždyť já zívám, div mi nevypadnou panty; třeba je to od trávení... Musím se na to zeptat pána. Tohle je teda výhoda, být ve službě u lékaře! Člověk má vždycky doktora po ruce... A protože já jsem od přírody stonavý... nervózo-lymfatický, jak říká pán, tak jsem tady naprosto správně. Bylo mi ještě líp, před půl rokem... než se pán oženil. Ale nemůžu si stěžovat, paní je zcela okouzlující!... a vzhledem k tomu, že nějakou jsme stejně potřebovali, tak tahle nám naprosto vyhovuje, mně i pánovi!... Tak do toho, musím pána probudit. Tohle je tedy taky divná věc! Tady má pokoj pán a támhle paní. To by mě tedy zajímalo, proč se lidi vlastně berou?... No, prý to tak v lepších kruzích chodí. *(Klepe na pravé přední dveře a volá.)* Pane!... pane... *(Stranou.)* Ten má spánek! *(Otevře. Nahlas.)* Cože? Nikdo? Postel ani není rozestlaná!... Takže pán dneska v noci nedorazil!... Pán se nám toulal?... A jeho nebohá ženuška nic netušíc spinká! No tohle!... *(Uvidí Yvonnu, která vchází.)* Madame!

Jde na 2.

2. výstup

Štěpán, Yvonna

YVONNA *vlevo vepředu.* Pán už vstal?

ŠTĚPÁN *koktá.* Jak? Ne, ne... ano, ano...

YVONNA Cože? Ne!... Ano!... Vypadáte nějak zmateně!

ŠTĚPÁN Já, zmateně? Naopak! Podívejte, madame! Já a zmateně?

YVONNA Ano!

Jde k pravým předním dveřím.

ŠTĚPÁN, *rychle.* Nevstupujte!

YVONNA, *udiveně*. Co je to za nápady! Pročpak?

ŠTĚPÁN, *ve velkých rozpacích*. Protože... protože je nemocný, pán.

YVONNA Nemocný, ale tím spíš... je mou povinností...

ŠTĚPÁN *se to snaží napravit*. No, když říkám nemocný, tak přeháním! A větrá se tam, a je tam spousta prachu, jak uklízím...

YVONNA Cože? Když je manžel nemocný? Co to žvaníte?...

Vejde dovnitř.

ŠTĚPÁN (1) Ale madame! (*Obecenstvu.*) Tak, a už to prasklo! No, co nadělám, smůla, já se snažil!

YVONNA *vyjde. Přejde na 1.* Postel ani není rozestlaná! Můj muž strávil noc venku! Tak to vám gratuluji, Štěpáne. Pán vám za vaše služby jistě dobře platí!

ŠTĚPÁN Chtěl jsem madame ušetřit...

YVONNA *přechází*. Jste příliš laskav! Díky... Po půl roce manželství! Ach! To je hrůza!

Vrací se do svého apartmá.

ŠTĚPÁN Chudáček paní! Ale dobře mu tak! V těchhle věcech jsem já zásadový.

3. výstup

Štěpán, pak Moulinot

Je slyšet klepání na venkovní dveře do haly.

ŠTĚPÁN Co je to?

MOULINOT *venku* Otevřete! To jsem já...

ŠTĚPÁN (1) Á, to je pán!... (*Jde otevřít, pak se vrací, následován Moulinotem.*) Pán byl celou noc pryč?...

MOULINOT *v obleku, strhané rysy, povolená kravata (2)*. Ano, tiše!... Ne... totiž ano...! Paní nic neví?...

ŠTĚPÁN Ehm, tedy... madame odsud právě odešla... a pokud bych měl soudit dle jejího výrazu...

MOULINOT, *neklidně*. Cože?... Ale, k čertu!

Jde dopředu.

ŠTĚPÁN Víte, pane, to je velice nepěkné, to, co pán provedl, a kdyby pán chtěl slyšet názor dobrého přítele...

MOULINOT Jakého přítele?

ŠTĚPÁN Mne, pane!

MOULINOT Víte co, zachovejte odstup, ano?... (*Přechází na 2.*) Ach, bože! To byla noc!... spal jsem ve výklenku na schodišti!... Určitě jsem chytil revma!... Příště už mě na ples v Opeře nikdo nenachytá!...

ŠTĚPÁN Pán byl na plesu v Opeře?

MOULINOT Jo!... totiž ne! Starejte se o sebe!

ŠTĚPÁN Jistě, ale nutno říct, že pán vypadá!... To pozná i malé dítě, že pán celou noc flámoval.

MOULINOT *suše.* Milý Štěpáne, raďte se laskavě věnovat svým povinnostem...

ŠTĚPÁN Jistě, už jdu.

Odejde.

MOULINOT Hohó! Jestli mě ještě někdy někdo bude lákat na ples do Opery!... Nebesa mi jsou svědkem, že jsem tam nechtěl!... ale ta malá čertice, madame Aubinová, si se mnou dělá, co se jí zlíbí. Člověk by nikdy neměl mít za pacientku hezkou ženu, navíc vdanou. To je riziko! Vždyť i ta Opera byl její kapric. „Ve dvě pod hodinami!“ Ve skutečnosti: „Až naprší a uschne!“ A já čekal... do tří, jako blbeček! Taky, když jsem ji viděl, když jsem ji viděl jak nejde, tak jsem se pořádně naštvál... a odešel! Bolelo mě už úplně všechno!... Jdu domů, přede mnou vidina spánku, přijdu před dveře... Bác ho! Klíče! Zapomněl jsem je v kabátě na všední den. Když teď zazvoním probudím ženu. Vypáčit dveře? Nemám paklíč; tak jsem se rozhodl přenocovat ve výklenku na odpočívadle... (*Posadí se vpravo.*) Kdo nestrávil noc na odpočívadle si neumí představit, co to je!... Jsem zmrzlý, rozlámaný, zničený. (*Náhle.*) Vždyť já si vlastně můžu napsat receptis! To je nápad! – No, ale jestli mě budu léčit stejně jako svoje pacienty, tak se z toho hned tak nevyližu!... Jestli bych si neměl poslat pro homeopata...

5. výstup

*Moulinot, Yvonna*YVONNA *vyjde ze své ložnice(1).* Á, tak tady jste, konečně!...MOULINOT *vyskočí jako na pérku.* Ano, tady jsem!... Ehm... Ty... jsi spala dobře? Ty jsi ale ranní ptáče!YVONNA, *kysele* A co vy?...MOULINOT, *v rozpacích.* Já?... no, víš, měl jsem nějakou práci.YVONNA, *útočí každou slabikou.* Kde jste byl v noci?MOULINOT, *stejně.* Cože?YVONNA, *stejně.* Kde jste byl v noci?

MOULINOT Já slyším! „Kde jsem byl...“ Cože, já jsem ti to neřekl?... Když jsem včera odcházel, tak jsem ti neřikal: „Jdu k Bassinetovi?“ Protože Bassinet je moc nemocný!...

YVONNA *nevěřicně.* Aha! A vy jste u něj strávil noc?MOULINOT *přesvědčivě* Právě... Ty si neumíš představit, v jakém je stavu, Bassinet.YVONNA *uštěpačně* Vážně?

MOULINOT Tak jsem u něj musel bdít.

YVONNA *stejně* V černém?

MOULINOT, *fabuluje*. No ovšem, v černém!... totiž, ne... Já ti to vysvětlím! Bassinet... hm! Bassinet je totiž tak nemocný, že... sebemenší rozrušení by ho zabilo! Takže, abychom mu zatajili situaci... jsme u něj uspořádali takový menší večírek... sami doktoři. Všechno v černém, prohlídka, dokonce jsme i tančili, aby nic nepoznal... Takže při tanci, rozumíš... jako by nic.
(*Tančí a zpívá na melodii „Vínečko z Bordeaux“.*)

Je to s ním bledé

Och! Och! Och!...

Ten se nezvedne... *bis*

Och! Och! Och!

Já bych ho pích!

Och, och, och...

Je jako vích...

No to si umíš představit, jaká to byla zábava!... Ale doktor musí na pacienta každou chvíli vymyslet nějaký figl...

YVONNA To bylo opravdu příšerně rafinované. Takže je s ním konec?

MOULINOT, *přesvědčivě*. Ó, s tím už je konec! Zvoní mu zvonec...

6. výstup

Titíž, Štěpán, Bassinet

ŠTĚPÁN *oznamuje*. Pan Bassinet.

BASSINET *vstupuje (2)*. Dobrý den, doktore.

MOULINOT On?! K čertu s ním! (*Běží k Bassinetovi, rychle a potichu.*) Pst! Mlčte, jste nemocný!...

BASSINET *zděšeně*. Kdo? Já? V žádném případě!...

Přichází na 3.

YVONNA *záhudně*. Daří se vám dobře, pane Bassinete?

BASSINET *důvěřivě*. Jak vidíte!

MOULINOT *spěšně*. No, vidíš, vypadá špatně, moc špatně... (*Tiše.*) Koukejte mlčet, říkám vám, že jste nemocný.

YVONNA Proč by měl být pan Bassinet nemocný, když vám říká...

MOULINOT Co ten o tom ví!... Není doktor! Říkám ti, že je s ním amen!

BASSINET *trhne sebou*. Se mnou je amen!?

MOULINOT No ovšem!... jenom jsme před vámi chtěli zatajit pravý stav věci. (*Stranou.*) Pro mě za mě, ať to s ním třeba praští!

Jde zpátky.

BASSINET Panebože! Co to povídá!?!...

YVONNA *zkoumavě*. Už je to tak! Právě proto nad vámi můj manžel probděl dnešní noc.

MOULINOT *stranou.* Joj! Tu máš čerte kropáč!
 BASSINET On nade mnou probděl dnešní noc?
 MOULINOT Ale ovšem! Vy jste si toho nevšiml? (*Yvonně.*) Tak už ho nech, vidíš, že blouzní! (*Tiše a výhružně Bassinetovi.*) Mlčte už! Necítíte, že v tom dupete jako slon v porcelánu?

Vrací se na 1.

BASSINET *stranou.* Jediný nemocný je tady zřejmě doktor!
 YVONNA *přechází na 2.* No nic, pane Bassinete, opatrujte se! I když na člověka v agónii vypadáte docela dobře! To bude asi tím, že už ji máte tak dlouho!
 MOULINOT (1) No ovšem, to je agónie chronická!
 YVONNA Ach tak, a na tu se hned tak neumírá, že? (*Stranou.*) Je to jasné! Podvádí mě!... Však já to povím mamince!

Odejde do svého apartmá.

7. výstup

Moulinot, Bassinet

MOULINOT (1) Člověče, copak nechápete, že už čtvrt hodiny v čemsi šlapete? O vás se tedy nedá říct, „Chytrému napověz...“!

BASSINET *vyděšený.* A co bych měl chápat?

MOULINOT Situaci! - Když jsem vám předepsal agónii, tak jsem k tomu snad měl důvod, ne?!... Měl jste v ní zůstat!

BASSINET Ale dovolte...

MOULINOT Proč jste se sem musel přijít předvádět?

BASSINET Já? Co?

MOULINOT Nemohl jste mít trochu taktu a nechodit sem?...

BASSINET Jak jsem to podle vás měl tušit?

MOULINOT *vstává* Bože! Co je to za nápad, přijít si mírnýx týrnýx ráno po plesu v Opeře k lidem, kteří se na vás vymluvili!?

BASSINET Ale kdybyste mi to byl řekl...!

MOULINOT *stejně.* Ne, vám se musí všechno vysvětlit po lopatě!

BASSINET Ale to je přeci normální...

MOULINOT *náhle.* Co tu vlastně chcete?

BASSINET No, co jsem to chtěl. (*Dobromyslně.*) Jo, víte, já přicházím vždycky, když se dá prokázat nějaká službička.

MOULINOT *se uklidňuje.* No dobrá... To vás omlouvá!... Když jde o službičku!

BASSINET *Dobromyslně.* Kterou byste mi mohl prokázat.

MOULINOT *přechází do 2.* Ach tak, prokázat... (*Stranou.*) Opak by mě překvapil! (*Nahlas.*) Omluvte mne, ale jsem poněkud unaven. Spal jsem na odpočívadle.

Sedne si (2).

BASSINET *roztomile.* Ale to mi nevadí.

Sedne si (1).

MOULINOT To je od vás milé. Ale čekám tchýni. Přijede právě dnes do Paříže, takže chápete...

BASSINET Chápu!... Takže k věci.

Sedne si vlevo.

MOULINOT *stranou.* Chcípni, potvoro! (*Nahlas.*) Omlouvám se vám.

Zazvoní.

8. výstup

Titíž, Štěpán

ŠTĚPÁN *vzadu.* Pán zvonil?

MOULINOT, *tiše Štěpánovi.* Ano, prosím, zbavte mě toho člověka! Za pět minut zazvoňte, přineste mi nějakou vizitku, jakoukoli... a řekněte, že ta osoba se mnou chce mluvit. Jinak se nezvedne.

ŠTĚPÁN Rozumím! Lék proti obtížnému hmyzu.

Odejde.

BASSINET Jistě víte, že před rokem jsem díky svému dědictví...

ŠTĚPÁN Dědictví?

BASSINET, *vstáváje.* Ano, za obnos, který jsem obdržel po strýčkově smrti jsem koupil v Paříži dům, v Milánské ulici číslo 70... Ale nedaří se mi pronajmout byty... A tak jsem přišel, protože k vám chodí hodně klientů... Jestli byste mi nepomohl některý pronajmout...

Podává mu letáčky.

MOULINOT *rozčilený, jde na 1.* A kvůli tomu mě pronásledujete až sem?

BASSINET *přechází do 2.* Počkejte!... nerozčilujte se!... neproděláte na tom!... To jsou hrozně nezdravé byty. Postarám se vám o zákazníky!

MOULINOT *vybuchne.* Jděte k čertu! Jestli si myslíte, že budu nabízet vaše odporné byty!...

Přechází.

BASSINET, *živě.* Ne všechny!... Mám tam například jeden v mezaninu, zařízený. Výhodná nabídka! Bydlela tam švadlena. Odstěhovala se bez placení!... To je vám zvláštní historka! Představte si, že ta švadlena...

MOULINOT Já vám kašlu na vaši historku, na váš byt i na vaši švadlenu. Co mám podle vás s tou vaší švadlenou dělat!?

BASSINET Promiňte, ale nejde o švadlenu...

MOULINOT Jistě! Ale nemohl byste si na svoje povídání vybrat lepší chvíli? Když si pomyslím, že mezitím moje žena, má nebohá žena...

Přejde doleva.

BASSINET, *hořce.* Ach, pravda. Vy jste ženatý. Já jsem o ženu přišel, bohužel!

MOULINOT, *nesoustředěný.* No vida, to je radost...

Je téměř vzadu, před dveřmi, kterými odešla Yvonna.

BASSINET Jak, radost?

MOULINOT *se vzpamatuje.* Chci říct: to je starost!

Přejde doprava.

BASSINET *hořce.* To byste nevěřil, co se v životě může přihodit!... V pěti minutách byla pryč!

MOULINOT *otráveně.* Mrtvička?

BASSINET Ne! Voják! Nechal jsem ji na lavičce v parku, v Tuileriích. Ještě jí říkám: počkej tu na mě, jenom si skočím do trafiky připálit doutník. Už jsem ji nikdy nenašel! (*Zazvonění.*) Někdo zvonil!

MOULINOT *stranou.* To je Štěpán.

Jde ke dveřím.

ŠTĚPÁN Pane, je tu jistý pán, který si s vámi přeje hovořit. Zde jeho navštívenka.

MOULINOT *vymění si se Štěpánem spiklenecký úsměv.* No vida! Výborně! (*Bassinetovi.*) Omlouvám se vám, pane Bassinete, to je jeden otrava, ale nemohu ho nepřijmout.

BASSINET Ty já znám! Ať jde klidně dál!... (*Sedne si vpravo.*) Zůstanu tady, aspoň dřív vypadne!

MOULINOT *stranou.* Cože? On se nehne!? To je ale štěnice! (*Nahlas.*) Chce se mnou mluvit mezi čtyřma očima...

BASSINET Tak to je jiná. Co je to za vlezlouna?... (*Vezme Moulinotovi z ruky vizitku.*) Chevassus! Á! To je Chevassus, toho já moc dobře znám! Aspoň mu stisknu ruku!... A pak hned půjdu.

MOULINOT *zmateně.* Co? Ne! To nejde!... To není on! To je... jeho otec!

BASSINET Toho nikdy neměl!

MOULINOT Tak je to jeho strýček, a nechce být viděn! No tak! No tak!

Zvedá ho.

BASSINET Inu dobře. (*Dělá, jako že odchází dozadu, ale když je u dveří, změni směr a zamíří k pravým zadním dveřím.*) Víte co? Počkám vedle.

Odejde.

MOULINOT Cože!?! On neodejde? Tak dobře! Budu ho tam dusit celý den!

BASSINET *vykoukne ze dveří.* Mám nápad! Jestli vás ta štěnice bude moc dlouho otravovat, můžu vás ho zbavit. Zazvoním, pošlu vám svou navštívenku a vy řeknete, že je to nějaký otrava, kterého musíte přijmout!...

MOULINOT No to je nápad! Tak rychle! Zmizte! Jestli jste unavený, tak si zdřímněte, je tam kanape.

Bassinete zmizí.

9. výstup

Moulinot, Štěpán

MOULINOT (2) Uf!... to je dřina!

Klesne do křesla.

ŠTĚPÁN Když si pomyslím, že pán je lékař a nezneužívá svého postavení k tomu, aby se těch otrapů zbavil!

MOULINOT Já už myslel, že neodejde.

ŠTĚPÁN Na pánově místě bych do něj napumpoval drogy.

MOULINOT To je od rána bláznec. A jsem úplně vyřízený. Zkusím si na hodinku zdřímnout. (*Lehne si na pohovku.*) Ať mě nikdo nebudí.

ŠTĚPÁN *chystá se odejít.* Prosím, pane.

MOULINOT *zavírá oči.* Ach, to je radost!... Cítím, že usínám, nebude to dlouho trvat...

ŠTĚPÁN *na odchodu.* Mám pána budít?

MOULINOT *se zavřenýma očima.* Ano, zítra... nebo pozítří... pokud nebudu spát!

ŠTĚPÁN Prosím, pane, tak na brzkou shledanou! Dobrou noc, pane!

MOULINOT Dobrou noc...

Štěpán odchází.

10. výstup

Moulinot, pak Madame Aigreville a Yvonna.

Pauza, během které Moulinot usne. Po chvíli zvonek. Hluk za scénou.

MME AIGREVILLE, *za scénou.* Dceruško! Zeťáčku! Chci je vidět!

ŠTĚPÁN *vletí jako bomba.* Pane, to je vaše paní tchýně! (*Vejde do Yvonnina apartmá, mluví s Yvonnou za scénou.*) Paní, to je madame Aigreville!

MME AIGREVILLE *vtrhne zezadu, v ruce cestovní zavazadlo, které si odloží vzadu.* Ach! Děti moje! Děti moje!

YVONNA *vychází zleva zezadu.* Maminko! Maminko!

MOULINOT *vyděšen vyskočí(3).* Co je? Co se děje? Zemětřesení? (*Zděšen.*) Tchýně!

MME AIGREVILLE Jsem to já!

MOULINOT To je ale probuzení!

MME AIGREVILLE, *objímá Yvonnu.* Dceruško!... Zeťáčku!... No tak! Nepolíbíte mě?

MOULINOT Jak by ne!... zrovna jsem to chtěl udělat; ale chápete, ten šok, usínáte bez tchýně a... probudíte se s tchýní!... To chvíli trvá... Paní matko, obejměte mě... (*Madame Aigreville mu ovine ruce kolem krku.*) Ale moc mnou necloumejte... protože když člověk ještě není úplně probuzený...

MME AIGREVILLE Vy jste ještě spal?

- MOULINOT Jen tak...
- MME AIGREVILLE To se hned pozná... Vypadáte přespale!
- MOULINOT Vážně?!... No, vidíte! Vy jste rozený psycholog!
- MME AIGREVILLE *propukne v pláč.* Ach, děti moje! Dětičky moje! Já jsem tak šťastná, že vás zase vidím!... Ten miloučký Moulinot zhubnul, on zhubnul. (*Yvonně.*) Pravda je, že s tebou je to naopak... Ach, Moulinote, svatba vám jde k duhu!... Proč jste v černém, jdete na pohřeb?
- MOULINOT *spěšně* No, to je... kvůli vám.
- MME AIGREVILLE Cože?
- MOULINOT *se opravuje* Na vaši počest!
- YVONNA Pán bděl u jednoho nemocného... který trpí chronickou agonií!
- MOULINOT *se vzpamatoval* Tak!
- MME AIGREVILLE Vy máte noční pohotovost?
- MOULINOT To ne, ale když je bál v O... (*Opraví se.*)... bálo dočnických lékařů, busíb bdít!...
- MME AIGREVILLE Vy jste nastydlý...
- MOULINOT Drošidku...
- MME AIGREVILLE A ty svému mužičkovi neuvaříš bylinky, Yvonko!?
- YVONNA (*suše*) Ať se o mužička postarají jeho pacienti na jeho tanečních konzultacích!
- MME AIGREVILLE Ty jsi ale na svého mužička nějak kousavá!
- MOULINOT Že je kousavá!? Já jsem celý pokousaný!
- MME AIGREVILLE Vy jste se porafali?
- MOULINOT To zrovna ne, ale občas má někdo problémy s probouzením!
- YVONNA Zatímco někdo se neprobouzí vůbec!...
- MOULINOT *publiku* To bylo na mě! Ta sedla, co?
- MME AIGREVILLE No tak, jen klid! Nejlepším lékem na manželské hádky je tchyně!
- MOULINOT *stranou.* Odborně se tomu říká vyrážet klín klínem!

11. výstup

Titiž, Štěpán

- ŠTĚPÁN *s navštívencou, z druhých zadních dveří.* Pane, ten pán, co tady byl před tím, mě požádal, abych vám předal tady tu navštívencu.
- MOULINOT Dovolíte? (*S pohledem na navštívencu.*) Bassinet! Ale to snad ne! Řekněte mu, že mám na měsíc vystaráno. Ať se ukáže jedině, kdyby byl nemocný!
- MME AIGREVILLE Kdo je to?
- MOULINOT Ale nikdo, jeden otrapa, chronický. (*Štěpánovi.*) Štěpáne! Vy jděte ke mně, pospěšte si, vezměte můj domácí kabátek a přijďte.

ŠTĚPÁN *překvapen, jde ke 4.* Co říkáte?

MOULINOT *opakuje* Přijďte s kabátkem!

ŠTĚPÁN Ó, pán je tak hodný, mnohokrát děkuji, pane.

Odchází do dveří vpravo vpředu.

MOULINOT *nechápaně* Nechápu, co je na mě tak hodného, když po něm chci svůj domácí kabátek...

12. výstup

Titíž, Bassinet

BASSINET *přichází z pravých zadních dveří.* Já jsem tady, nezapomněl jste na mě?

MOULINOT *strká ho zpět.* Zase tenhle!... no tak! no tak! Tak už jděte, jděte!...

MME AIGREVILLE *překvapena.* Co je to zač?

MOULINOT To nic! Jeden nemocný!

YVONNA, *posměšně.* Vážně?

MME AIGREVILLE Proč ho vyháníte?

MOULINOT *důrazně.* Má nakažlivou chorobu!

MME AIGREVILLE Vážně?

MOULINOT Tu nejnakažlivější! Jak se vás to jednou chytne, už se toho nezbavíte!

YVONNA, *ironicky.* Ale vy si s ním docela dobře rozumíte, že?

MOULINOT Jen do mě!

MME AIGREVILLE Tady se něco děje! Musím vyzpovídat Yvonnu. (*Moulinotovi.*) Můj milý Moulinote, nechte mě, prosím, s mou dcerou o samotě. Musím si s ní promluvit.

MOULINOT Ale s radostí!... Když má navíc moje žena takovouhle náladu...!

Odejde do pravých předních dveří.

13. výstup

Madame Aigreville, Yvonna

MME AIGREVILLE *táhne Yvonnu k židlím vlevo.* Co se děje? Co máš proti manželovi?

Sednou si.

YVONNA *vzlyká.* Och! Maminko! Maminko! Já jsem tak nešťastná!

MME AIGREVILLE Ale proboha! Co se děje?

YVONNA On byl celou noc pryč!

MME AIGREVILLE Vážně? A kdy?

YVONNA Dneska! Tuhle noc! (*Vstává.*) A možná spoustu nocí před tím, aniž bych si toho všimla.

MME AIGREVILLE Cože? Aniž by sis všimla?... To se snad jasně pozná! Zvlášť v noci! Ne?

YVONNA Jak?!

MME AIGREVILLE Hrome! Kde máte ložnici?

YVONNA Kdo? Já?

MME AIGREVILLE Ty, on! Prostě vy!

YVONNA *přejde na (2).* Já spím tady... a můj manžel tam!

MME AIGREVILLE Jak, ty tady... a tvůj manžel tam...! Půl roku po svatbě?!

YVONNA Takhle je to u nás odjakživa!

MME AIGREVILLE *rozhodně.* Ale to je chyba! Zásadní chyba! Pochop! Společná ložnice je záruka manželské věrnosti!

YVONNA Vážně?

MME AIGREVILLE Ta dokáže udržet na uzdě i ty nejsvobodmilovnější náтуры! Ale to jsou milé dítě základní věci! To jsou kupecké počty!

14. výstup

Tytěž, Bassinet.

BASSINET *vejde a jde na 2.* Promiňte, madame...

MME AIGREVILLE *se kryje za židle vlevo.* Proboha!... Nakažený! Byl byste tak laskav a odešel?

BASSINET *Yvonně.* Chtěl bych mluvit s panem Moulinotem.

YVONNA Abyste se s ním zase domlouval? Že se nestydíte, pane!

BASSINET, *pobouřen.* Ale já přeci...

Nakročí k madame Aigreville.

MME AIGREVILLE, *zděšená, prchá před Bassinetem.* Ano! Ano... Jděte! Jděte! Jděte si lehnout!

BASSINET, *jde k ní.* Cože? Proč si mám jít lehnout?

MME AIGREVILLE, *krouží kolem židlí, aby unikla před Bassinetem.* Když je člověk nemocný, má ležet! Jděte, jděte si lehnout!...

BASSINET *publiku.* Tady jsou snad všichni nakažení!... (*Pokouší se přiblížit k madame Aigreville.*) Tak tedy vyříd'te Moulinotovi...

MME AIGREVILLE *zděšená, gestem ho odhání.* Jistě, to je v pořádku! Vyřídím... Všechno vyřídím...

BASSINET, *směje se pro sebe.* Díky! Dovolíte, abych vám políbil ruku?

MME AIGREVILLE Ne... Ne... v žádném případě!... (*Stranou.*) To se mi snad jenom zdá! (*Nahlas.*) Tak dobrou noc!

BASSINET Dobrou noc!

Odejde doprava dozadu.

15. výstup

Madame Aigreville, Yvonna.

MME AIGREVILLE *vrací se na místo.* To není žádná legrace, takový zeť! Měl by ty pacienty nechávat víc doma!... Takže ty říkáš, že byl celou noc pryč?...

YVONNA Úplně pryč, maminko!... Já jsem tak nešťastná!

MME AIGREVILLE Neplač. Nejdřív mi to vysvětli. Takže Moulinot ti zahrnul. S kým?

YVONNA Jak, s kým?...

MME AIGREVILLE Hrome! Takový manžel se netoulá po nocích, aby pozoroval hvězdičky na nebi! Máš nějaké podezření?...

YVONNA *vyloví ze zánadří dámskou rukavičku.* Nemám. Ale včera jsem našla v jeho plášti tuhle rukavičku...

MME AIGREVILLE Dámská rukavička!... To je stopa!... A v jeho papírech?

YVONNA, *nevinně.* Tam jsem se nedívala!

MME AIGREVILLE Nedívala?... Ale mé dítě, to je jediná možnost, jak se dozvědět, co v nich je! Tak to dělají všechny ženy.

Moulinot vyjde ze svého pokoje.

16. výstup

Moulinot, madame Aigreville.

MME AIGREVILLE Tvůj muž!... Nech mě jednat.

Yvonna odejde.

MOULINOT *stranou.* No doufám, že už to bude lepší, snad ji maminka uklidnila.

MME AIGREVILLE Moulinote!

MOULINOT, *roztomile.* Paní matinko!

MME AIGREVILLE Nebudu chodit okolo horké kaše. Znáte tu rukavici?

MOULINOT Jestli znám... ovšem! Co jsem se jí nahledal!

Chce ji vzít.

MME AIGREVILLE, *pleskne ho rukavičkou přes ruku.* Nesahat! Čí je ta rukavička?

MOULINOT Čí je... hm! (*Přesvědčivě.*) Moje!

MME AIGREVILLE Vaše? Tahle velikost?...

MOULINOT Hmm!... To je na zmenšení ruky, stáhne se palec, prsty se protáhnou, podívejte, takhle!...

MME AIGREVILLE *pokrčí rameny.* No tak! - Je to dámská rukavička!

MOULINOT *přesvědčuje ji.* Vypadá to tak, protože se namočila. Venku přšelo a tak se mi srazila.

MME AIGREVILLE *roztahuje rukavičku do délky.* A co délka?

MOULINOT Přesně řečeno srazila a natáhla... To dělá voda! Co ztratila na šířce, to získala na délce, tak je to vždycky. Třeba vy, kdybyste se namočila...

Předvádí gestem cosi velmi úzkého a velmi dlouhého.

MME AIGREVILLE Hm! No tak! Vidíte? Tady to máte: šest a půl.

MOULINOT *přesvědčivě*. Devět a půl, ta voda to číslo obrátila.

MME AIGREVILLE *se vztyčí*. Moulinote, vy si myslíte, že jsem úplně blbá!?

MOULINOT Ne, úplně ne! Úplně ne!

MME AIGREVILLE *se vztyčí*. Chcete, abych vám řekla: jste nemožný manžel!... Chováte se jako prostopášník!

MOULINOT Já?

MME AIGREVILLE Ano, prostopášník!... Trávíte noci mimo dům a z kapes vám padají dámské rukavičky!...

MOULINOT To ta vlhkost!

MME AIGREVILLE, *vystartuje na něj*. Moulinote, jestli jste podvedl mou dceru... budete mít co do činění se mnou...!

MOULINOT No dovolte!

MME AIGREVILLE, *stejně*. Uvědomujete si, že jste ženatý!?

MOULINOT, *mezi zuby*. Ta mi pije krev!

MME AIGREVILLE A že jste nám na to konto přísahal věrnost?

MOULINOT Dovolte, vám ne!

MME AIGREVILLE *stejně*. Víte, že podle manželského slibu má žena všude následovat svého muže? My vás tedy budeme následovat, všude!

MOULINOT To pardón, ale slib říká: „žena“, nikoli tchýně!

MME AIGREVILLE Protože na to nemyslel! A vy, prostopášný zeti, vy byste chtěl odtrhnout dceru od matky?

MOULINOT *vybuchne*. Jděte k čertu!

MME AIGREVILLE *ustoupí*. Jakže?

MOULINOT Vy mě nemáte co sekýrovat!... Já si budu dělat, co budu chtít. Nemám komu co skládat účty, tak mi přestaňte dělat hlavu!

MME AIGREVILLE Já, že... och!

MOULINOT, *zuřivý*. Tak! A teď vypadněte!

MME AIGREVILLE A pak se řekne, že si začínají tchýně! Podle vás jsem zřejmě v téhle domácnosti přespočetná!?

Jde dozadu.

MOULINOT, *také jde dozadu*. Kdybyste mezi nás měla vrážet klín...

MME AIGREVILLE, *dramaticky*. Tak vy mě vyháníte!? Vy mě vyháníte od mé dcery?

MOULINOT Já?!

MME AIGREVILLE *stejně*. To stačí! Nemusíte mi to říkat dvakrát!...

MOULINOT *jako by na ni chtěl vztáhnout ruku*. Podívejte! Já... Ne... raději ustoupím. Tahle ženská by vytočila i... prezidenta republiky!

Odejde doprava vpředu.

17. výstup

MME AIGREVILLE *po Moulinotově odchodu roztaje.* Všichni stejní!... Celý můj nebohý mužiček s mou zlatou maminkou!... Ale noc tady nestrávím! To ne!... I kdybych měla jít... do nočního útulku.

18. výstup

Madame Aigreville, Bassinet

BASSINET, *vyjde z pravých zadních dveří.* To se dělá, takhle odložit lidi!?

MME AIGREVILLE Nejdřív se ale pokusím najít byt k pronajmutí.

BASSINET, *který slyšel slova madame Aigreville.* Jakže? Vy hledáte byt?... Něco bych pro vás měl!

MME AIGREVILLE, *zděšena.* Už zase ten nakažený!

Rychle přejde doprava, aby mezi ní a Bassinetem byl stůl.

BASSINET *stranou.* Už zase ji to bere! (*Nahlas.*) Mám to, co potřebujete: roztomilý byteček v mezaninu, k pronajmutí ihned... zařízený!

MME AIGREVILLE Vážně?

BASSINET A je to hned vedle, Milánská ulice číslo 70.

Podává jí navštívenku, ona se ji zdráhá přijmout, až se Bassinetovi nakonec podaří ji ho podat na dýnku klobouku.

MME AIGREVILLE *s obavami.* A kdo tam bydlel! Vy?

BASSINET Ne. Jedna švadlena. To vám byla zvláštní historka. Představte si, že ta švadlena...

MME AIGREVILLE Výborně. Je ten byt zdravý?

BASSINET Panebože! Podle toho...! Je to na bydlení?

MME AIGREVILLE A na co?

BASSINET No, já jen že občas si lidé pronajímají byt, aby si vyhodili z kopejtky...

MME AIGREVILLE, *pobouřena* Jakže!?...

BASSINET *bere zpátečku.* To ovšem nebude ten případ. Víte, je zdravý, jak už tak byty bývají... Když tam nic nechytíte... (*Stranou.*) Vlastně ji vůbec neznám... Ale je to Moulinotova tchyně. Přátelé si musejí pomáhat.

MME AIGREVILLE Půjdeme se na něj podívat ještě dnes.

BASSINET Oh! Panebože, kdyby se mi ho tak podařilo udat.

19. výstup

Titiž, Moulinot.

MOULINOT No tohle! Není tam ani Štěpán ani kabátek!

MME AIGREVILLE, *jde k Yvonně*. Můj zeť!... Přenechám mu místo.

Vyjde.

MOULINOT Ó! Zdá se, že se ještě neuklidnila!

20. výstup

Moulinot, Bassinet

BASSINET *Moulinotovi* Poslyšte, ta vás válcuje, ta matrána, co?

MOULINOT *si všimne Bassineta*. To jste vy! Rád vás vidím!

BASSINET (1) To slyším poprvé.

MOULINOT (2) Ano, přemýšlel jsem o tom, oč jste mě žádal.

BASSINET Já?

MOULINOT Pronajmu si ten váš mezanin.

BASSINET Jistě! (*Stranou.*) Měl bych ho asi vydražit!

MOULINOT Zrovna se mi šikne. Vám to můžu říct, vy jste diskrétní muž... Mám známost. No, zatím platonickou, je to vdaná žena. Byla dlouho mou klientkou.

BASSINET Copak jí bylo?

MOULINOT Nic. A já jsem jí z toho dostal.

BASSINET A co na to její manžel?

MOULINOT Jak to mám vědět? Já ho neznám. Je mi to fuk. Ten váš mezanin je za...?

BASSINET Dvě stě padesát franků.

MOULINOT Ročně?... To je zadarmo! Beru ho!

BASSINET Promiňte! To je omyl! Dvě stě padesát franků měsíčně!

MOULINOT Už jdete s cenou nahoru? Á, co! Dohodnuto, беру ho!

BASSINET Kdy?

MOULINOT Ještě dnes!

BASSINET *mechanicky upravuje klopou Moulinotova saka*. Totiž... Je to tam ještě vzhůru nohama. Ta švadlena tam nechala svoje věci, protože, to jsem vám přece říkal, to je podivná historka. Představte si, že ta švadlena...

MOULINOT Ne, historku o švadleně až zítra.

BASSINET Ale... není tam uklizeno.

MOULINOT Však já se zatím přizpůsobím. Necháte to uklidit až potom.

21. výstup

Titíž, Štěpán, Zuzana.

ŠTĚPÁN *vstoupí, oblečen do Moulinotova kabátku*. Pane! Je tu paní Aubinová.

- MOULINOT Výborně. (*Bassinetovi.*) Víte co? Běžte tudy a připravte zatím smlouvu. (*Štěpánovi.*) Vy jste ale dovolený! Vy nosíte můj kabátek?
- ŠTĚPÁN *naivně* Pán mi řekl, ať ho nosím, tak ho nosím!
- MOULINOT No to se povedlo!
- ZUZANA, *rychle vstoupí.* Buďte zdrav, příteli!
- MOULINOT, *udělá na Štěpána gesto, aby zmizel.* Tak jste tady, ukrutnice! To se dělá, nechat člověka tvrdnout u Opery?
- ZUZANA Můj drahý, bylo mi to tak líto! Doufala jsem, že si manžel půjde po svých a já že budu volná. Ale on mě ani na chvilku neopustil!
- MOULINOT Tak jsem si také vysvětloval.
- ZUZANA Poslední dny chodí pořád se mnou. Mívá takové záchvaty! I teď je dole a čeká ve voze! Chtěl jít nahoru, tak jsem mu nařídila, ať čeká!
- MOULINOT To jste dobře udělala! Netoužím se s ním seznámit! (*Stranou.*) Ještě bych měl zábrany! (*Nahlas.*) Moje drahá Zuzanko...
- Vede ji ke dvěma židlím.*
- ZUZANA Ach, Moulinote, mám výčitky, že vaše vyznání vůbec poslouchám!...
- MOULINOT Ale ne! To ne! To nesmíte! To nesmíte!
- ZUZANA Ale ano! Ano! Ale teď už je na to stejně pozdě, vidíte?
- MOULINOT Ano, už je pozdě!...
- ZUZANA Víte, stalo se mi to poprvé!...
- Sedí společně vlevo.*
- MOULINOT Ano, říkala jste mi to. A mám z toho velikou radost. Ale víte, tady už se nebudeme moci vidat. Návštěvy lékaře sice byly dobrá záminka, ale nic netrvá věčně. Nakonec si naše okolí všimne těch častých návštěv, vzniknou klepy, pomluvy, a pak... se provalí pravda. Vyjde najevo, že tu nejde o pacientku a jejího ošetřujícího lékaře, ale o dvě milující se srdce, dvě něžné duše, které spolu odlétají do říše nebeské lásky...
- ZUZANA *velmi věcně* A ještě nám překazí plány!
- MOULINOT Trefně řečeno. Takže!... kdybyste souhlasila, mohli bychom se setkat... ještě dnes, na neutrální půdě.
- ZUZANA Na půdě?... Já bych radši v nějakém bytečku... Jako v románech od pana Bourgeta.
- MOULINOT Právě to mám na mysli!... Byteček v mezaninu... Milánská ulice číslo 70. Můžeme se tam setkat ještě dnes. Je zařízený... A hned za rohem!
- ZUZANA Já jsem v takovém pokušení... (*Náhle.*) Ale ve vší počestnosti!... Éterická láska!
- MOULINOT Pouze a jedině!
- ZUZANA Protože já jsem svému manželovi věrná, rozumíte!?
- MOULINOT Věrná svému manželovi! Kdo by se odvážil o tom pochybovat!?

ZUZANA, *vstane a jde na 2.* Takže jsme domluveni, za hodinu v Milánské ulici 70, v mezaninu. Ach, to je ale ošklivé!... To je poprvé, co se mi něco takového stalo, rozumíte, Moulinote?

MOULINOT Ano! Ano! Já vím! (*Stranou.*) Je svolná! Je to pravda, když se do toho pustí ženy velkého světa, nedělají s tím cavyky!

ZUZANA, *jdou dozadu.* Tak já běžím!

22. výstup

Titíž, Štěpán, pak Aubin

ŠTĚPÁN *vyjde zleva.* Pan Aubin, pane!

ZUZANA Můj manžel!

MOULINOT *je u vstupních dveří se Zuzanou.* On! Ale já se s ním nechci setkat!

Vstoupí Aubin.

ZUZANA To jsi ty?... Ale já už právě běžím.

AUBIN *velmi nenucený.* Tak jdi napřed. Přijdu hned. Jen prohodím slovíčko s doktorem. (*Uvidí Moulinota v černém a hodí mu do náruče svůj plášť. – Moulinotovi.*) Nechte nás o samotě! (*Podává ruku Štěpánovi, který je v doktorově kabátku.*) Pane doktore!

MOULINOT, *stranou, popletený.* No to se povedlo!

ZUZANA *Aubinovi.* Ale drahý...

MOULINOT Pst, nechte ho, to se mi hodí!

Odvede rychle Zuzanu zadními dveřmi a sám pak vyjde pravými předními dveřmi.

23. výstup

Aubin, Štěpán

AUBIN, *jde dopředu.* Když už jsem dole, říkám si: půjdu se poradit s doktorem. Představte si, doktore, že už nějaký čas trpím krvácením z nosu a tuhnutím krve v žilách.

ŠTĚPÁN *po chvilkovém údivu.* Zajímavé!... Takže... Na to je dobrý klíč od jídelny.

AUBIN Musí být od jídelny?

ŠTĚPÁN Ano, pokud možno od jídelny. Uchopíte klíč a vrazíte si ho do zad.

AUBIN Od jídelny? Hrome!

ŠTĚPÁN A pak strčíte na půl druhé hodiny pusu a nos do kýblu plného vody.

AUBIN Jakže?... a co dýchat?!... Jak?

ŠTĚPÁN Klidně si dýchejte... ale nos a pusa musí být pod vodou! To je vše. Velmi radikální!

AUBIN No, to raději něco jiného! Podívejte se mi na jazyk! Co tomu říkáte?

Posadí se vlevo (2).

ŠTĚPÁN *si sedne vedle něj (1).* Pche! Já mám delší.

Vyplázne jazyk.

AUBIN Cože?

ŠTĚPÁN A pak, vy máte kulatý a já špičatý!

Znovu vyplázne jazyk.

AUBIN No tohle, doktore...

ŠTĚPÁN Já nejsem žádný doktor!

AUBIN, *vstane.* Vy nejste doktor?

ŠTĚPÁN *také vstane.* Ale málem... Sloužím u doktora.

AUBIN Sluha!?... A vy se tady se mnou bavíte jako by...

ŠTĚPÁN To nic. Já nejsem namyšlený!... A pak, nemám zrovna co na práci.

AUBIN, *stranou.* Takže komu jsem to vlastně dal plášť?

Jde dozadu.

24. výstup

Titíž, Moulinot, Bassinet

MOULINOT, *vyjde zprava vpředu; je v redingotu.* Takže já jsem připraven.

BASSINET *vyšel téměř ve stejnou chvíli zprava zezadu.* Tady je vaše smlouva.

Podává mu smlouvu.

MOULINOT Díky, příteli.

BASSINET Mimochodem, ještě jsem vám nedopověděl ten příběh. Představte si, že ta švadlena...

MOULINOT *se vytrácí.* Jistě, později... příště; teď mě čekají jiné radovánky, musím běžet!

Jde rychle dozadu.

AUBIN *zastaví Moulinota.* Promiňte, doktore!

MOULINOT, *stranou.* Zas tenhle! (*Nahlas.*) Já nejsem doktor!...

Odchází.

AUBIN Ach! To byl pacient!... Omlouvám se vám!... (*Všimne si Bassineta, jde k němu.*) Tady je doktor! (*Nahlas Bassinetovi.*) Pane, chtěl bych se vám omluvit.

BASSINET, *který si právě čistí klobouk, se otočí, aby viděl, komu Aubinova slova patří, a pak, když vidí, že jemu.* Omluvit?

AUBIN Ano, za ten plášť.

BASSINET, *který nechápe.* Za plášť, jistě!... To nic. (*Vrací se ke své fixní ideji.*) Poslyšte, ale mohl bych vám za to vyprávět jednu povedenou historku... Představte si, že jsem měl v podnájmů jednu švadlenu...

AUBIN, *kterého Bassinet sleduje až ke dveřím.* To je skvělé!... Ale já se vám omlouvám. Bylo mi potěšením.

Odejde dozadu.

BASSINET, *zmatený*. I tenhle odchází? (*Uvidí Štěpána, který zůstal a pozoruje ho s přihloupkým úsměvem.*) Á, sluha! (*Štěpánovi.*) Povím vám povedenou historku!

ŠTĚPÁN *zvážní*. Ale já jsem ve službě...

BASSINET, *aniž by ho poslouchal, ho posadí vlevo vedle sebe*. Takže! Představte si, že tu švadlenu, kterou jsem měl na bytě, si vydržoval...

(Štěpán využije okamžiku, kdy se Bassinet nechá unést vyprávěním a po špičkách se zadními dveřmi vykrade ven. Bassinetův zmatek, když zjistí, že je sám...Němá scéna, kdy Bassinet hledá, kam se Štěpán mohl podít. Dojde tak až dozadu a vrací se dopředu.) Odešel. (Obecenstvu.) Nebude to trvat dlouho! - Představte si, že ta švadlenka... on si ji vydržoval jeden...

V tu chvíli ho přeruší orchestr, Bassinet se ho snaží překřičet, mluví dál... až mu opona spadne před nose.

OPONA

II. JEDNÁNÍ

Byteček v Milánské ulici.

V pozadí dveře s vyraženým zámkem, vedoucí na odpočívadlo schodiště, které je z hlediště vidět. – Po každé straně vstupních dveří jedna židle. Vlevo vzadu, nedaleko dveří, krejčovská panna s dámskými šaty. – Dveře vpravo a vlevo v druhém plánu. – Vpravo a vlevo, v první plánu, krejčovské stoly, na kterých jsou poházené krabice, kusy látek, módní grafiky, nůžky atd. – Vlevo u stolu židle. – Vpravo pohovka.

1. výstup

Když se zvedne opona, je scéna prázdná. Pak se vzadu objeví Moulinot.

MOULINOT, *sám.* Mezanin, to musí být tady. A sakra! Vyražený zámek! No, to je radost! Takže ty dveře se nadají zavřít! To musím nahlásit Bassinetovi, aby to dal spravit. *(Když se prudce otočí, ocitne se před krejčovskou pannou: instinktivně pozdraví.)* Madame! – Ale to je panna! – No ovšem! Bassinet mě přeci upozorňoval, že tu bydlela švadlena. To se všechno sklídí. A až to bude pryč, bude to tady docela útulňoučké. – Ale stejně je to špinavost, to, co dělám... Když má člověk rozkošnou ženu, jako já. Mám výčitky svědomí. Mám výčitky svědomí, ale neposlouchám je.

2. výstup

Zuzana, Moulinot.

ZUZANA, *vejde zezadu.* To jsem já.

MOULINOT Zuzanko!

ZUZANA, *chce zavřít dveře.* Jé! To nejde zavřít.

MOULINOT, *došel k Zuzaně.* Nevadí. Dám tam židli.

Dává ke dveřím židli.

ZUZANA Může se dál? Není to nebezpečné?

MOULINOT, *jde s ní dovnitř.* Jaké nebezpečí máte na mysli?

ZUZANA Kdyby nás spolu někdo viděl! To bych si pak připadala jako hříšnice!

MOULINOT, *stranou.* Rozkošná morálka! *(Nahlas.)* Jsme zcela sami, drahá Zuzanko! Pojd'te sem, ke mně. *(Posadí se na pohovku a vezme ji za ruce.)* Tak se tolik netřeste!

ZUZANA Och, to přejde. Jak říká můj manžel, víte, on byl vojákem... byl záložníkem u proviantu! – tak on říká, že i ti nejstatečnější se při prvním výstřelu třesou – a pak to přejde!

MOULINOT On říká, že to přejde... No tak vidíte... ! Tak si odložte klobouček.

ZUZANA Ó, to ne, to nejde. Mohu s vámi zůstat jen chvilenu. Anatol je dole; co kdyby přišel nahoru?

MOULINOT, *ohromen.* Anatol?

- ZUZANA Ano, můj manžel. Zase mě chtěl doprovázet.
- MOULINOT Jak? Takže vy jste mu řekla...
- ZUZANA Ano.
- MOULINOT *rozzuřený.* Ale to byla pitomost!... To se nedělá!
- ZUZANA Já mu řekla... Já mu řekla, že jdu ke krejčímu. Když jsem slyšela, že tu bydlela švadlena, napadlo mě...
- MOULINOT Uf! To mi spadnul kámen ze srdce!
- ZUZANA Bylo mi to nepříjemné, že se mnou chce jet, ale kdybych odmítla, dostal by podezření... A na druhé straně jsem vás nechtěla nechat čekat. To jsem hodná, že?
- MOULINOT Ach, ano! To bych řekl!... Předrahá Zuzanko! (*Stranou.*) Pomyšlení, že Anatol je dole, mi dokonale umrtvuje údy! (*Nahlas, roztržitě.*) Předrahá Zuzanko!...
- ZUZANA *s úsměvem.* To už jste říkal, příteli!
- MOULINOT, *koktá.* Vážně?... No vida. Předrahá Zuzanko!...
- ZUZANA, *stejně.* To už je počtvrté!
- MOULINOT Tak počtvrté, vida! Předrahá... Ne... ne!
- ZUZANA *zvážní.* Řekněte mi, že to, co dělám, není veliké bláznovství.
- MOULINOT, *nepřesvědčivě* Ale to víte, že ne!
- ZUZANA Víte, je to poprvé...
- MOULINOT Já vím. (*Stranou.*) To si nikdo nedokáže představit, co se mnou ten manžel před vraty provádí. Připadám si, jako kdybych tančil pas de deux nad propastí.
- ZUZANA Řekněte mi, příteli můj milý, jste šťastný?
- MOULINOT Já... mně... jak bych...! Jestli jsem šťastný!... Co vás to napadá!? (*Prozpěvuje s výrazem naprosté odevzdanosti.*) Co vás to napadá! Co vás to napadá! Co vás to napadá! Co vás to napadá! (*Stranou, po krátkém zamyšlení.*) Tak mě napadá, že, tenhle byteček mě přijde draho! Dvě stě padesát franků měsíčně!
- ZUZANA Na co myslíte?
- MOULINOT Já? Na nic. Totiž... Na vás, na vás!
- ZUZANA Zdáte se mi takový chladný! Vy mnou pohrdáte!
- MOULINOT *snáží se předstírat vznět.* Ach, Zuzanko! Jak to můžete říci!... Vždyť já bych chtěl u vašich nohou strávit celý život!...
- ZUZANA To vy jen tak říkáte!
- MOULINOT, *poklekne.* Tak se podívejte!...

3. výstup

Titíž, Aubin.

AUBIN *při vstupu porazí židli.* Ale no tak! Já pořád něco porážím!...

MOULINOT, *zcela zmatený, stále na kolenou.* Manžel!... Anatol! - Nevstupovat!

AUBIN Jak to, nevstupovat?

MOULINOT *stejně.* Totiž, chci říct ano!... Pojd'te dál!

Vstane.

AUBIN Děkuji vám, už se stalo. Byla mi dole dlouhá chvíle, tak jsem si řekl, že půjdu nahoru.

MOULINOT To byl ale skvělý nápad! (*Stranou.*) Zrovna jsem si říkal: jestli ho napadne jít nahoru!

AUBIN, *nevinně.* Ale nebudu rušit. Dělejte, jako bych tu nebyl.

MOULINOT He?... To se snadno řekne.

AUBIN Právě jste bral mé ženě míru. Já to viděl!

ZUZANA, *pohotově.* Přesně tak! Míru kolem pasu.

MOULINOT, *koktá.* Pravda!... kolem pasu... to dělá... sto deset.

ZUZANA *energicky.* Jak to, sto deset!... padesát dva, to bych si vyprosila!

AUBIN *směje se.* Ano, padesát dva!

MOULINOT, *snaží se zachránit, co se dá.* Ovšem!... Ale musím vás poučit, že u nás v Haute Couture je to takový zvyk. Všechno se násobí dvěma.

AUBIN I účty?

MOULINOT To ne, ty se násobí třemi!... Tím se ostatně odlišujeme od obyčejných krejčí. A pak, víte, takhle, bez metru... od oka! Hmm! Vy byste při sobě neměl metr?

AUBIN *směje se.* Nemyslím. A vy takové věci nemáte?

MOULINOT Ne!... Totiž... Mám jich spousty! Ale jsou v dílně... v mých dílnách! V mých manufakturách.

AUBIN To je originální krejčí. Ale řekněte mi, pane...? Pane, vy jste...?

ZUZANA *hledá jméno, ale nic ji nenapadá.* To, to je pan...

MOULINOT *rychle.* Toto... Pan Toto!...

AUBIN Toto! Poslechněte... tohle jméno už jsem někde slyšel.

MOULINOT Ale jistě, to je dost běžné jméno. Je nás spousta, Totů.

AUBIN Ale vaše tvář je mi povědomá. Kdepak jsem vás jen viděl?

MOULINOT *se pokouší znetvořit tvář a mluví napůl odvrácený.* To nevím. (*Stranou.*) Jen aby mě nepoznal! (*Nahlas.*) Nejspíš v nějakém veřejném do... dopravním prostředku, nebo na jiném veřejném místě, třeba na Eiffelovce, nebo v Moulin Rouge...

AUBIN Ach, už vím! Bylo to u Moulinota, u lékaře mojí ženy, zahlédl jsem vás tam. Léčíte se přeci u Moulinota, ne?

MOULINOT, *snaží se zachovat klid.* Ale jen tak... To ani nestojí za řeč!

- AUBIN Dobře děláte! Je to šarlatán!
- MOULINOT, *zaraženě*. No dovolte!...
- AUBIN *naivně udiven*. Co je vám?
- MOULINOT No... je to přeci jen můj lékař a já na něm velice lpím!...
- AUBIN Pro mě za mě, co je mi po něm, že? (*Sedne si na židli vlevo, kterou si natočí proti Moulinotovi.*) Řekněte mi, co mé ženě děláte?
- MOULINOT, *rychle*. Já?... Nic!...
- AUBIN Jak, nic!
- MOULINOT, *uvědomí si chybu*. Totiž... Kostýmek jí dělám... tylový... nabíraný... s kožešinkou, zdobený granátem... na kalhotách.
- AUBIN Na jakých kalhotách?
- MOULINOT Na jakých kalhotách?... Na spodních. Ty ani nebudou vidět.
- AUBIN Zvláštní kombinace. Nabírané kalhoty s granátem!... Pozor na výstřednosti, Zuzano!... (*Moulinotovi.*) Nemáte tu nějaký model?
- MOULINOT Model?... Pochopitelně mám spousty modelů. Ale nejsou k vidění. Jsou v dílnách... v mých ateliérech, moje modely. Chápete?... Ještě aby mi je vyfoukla konkurence!...
- AUBIN Takže si člověk ani nemůže vybrat?
- MOULINOT Vybrat si může... Ale nemůže je vidět! (*Stranou.*) Tak on nevypadne?...

4. výstup

Titíž, Pomponnette

- POMPONETTE, *jde na 3*. Dobrý den, pánové! Madame!
- ZUZANA (4) Žena!?
- MOULINOT *zděšený*. Co tahle tady dělá?
- Chvilé ticha, všichni se navzájem zkoumavě prohlížíjí.*
- POMPONETTE Paní Durandová tady není?
- MOULINOT Paní Durandová?... (*Divá se ze Zuzany na Aubina, pak, po chvíli ticha.*)
Není. Paní Durandová tu není!
- POMPONETTE Hm, chtěla jsem s ní mluvit kvůli účtu.
- MOULINOT Účtu?... Jakému účtu?
- POMPONETTE Účtu za šaty, které mi paní Durandová šila.
- MOULINOT Ach tak, paní Durandová. To je švadlena!
- AUBIN Copak vy ji neznáte?
- MOULINOT, *rychle*. Jak bych neznal! Ovšemže znám, tu starou dobrou paní Durandovou!... To je moje společnice! (*Stranou.*) Taky mě Bassinet mohl upozornit, že si neodvedla klientelu. To si užijeme, jestli začnou chodit houfně...

POMPONETTE Tak když jste její společník, to se můžu obrátit na vás. Já jsem slečna Pomponette.

MOULINOT, *po chvilce*. No, to se může stát každému.

POMPONETTE Chtěla bych, abyste mi snížili účet. Spočítali jste mi to moc draho!

MOULINOT Ale no tak...! Kolik byste si představovala! (*Stranou.*) Z cizího krev neteče!..... Aspoň vypadne.

Vytáhne z kapsy tužku.

POMPONETTE *mu ukazuje účet*. Tak se podívejte. Tři sta čtyřicet franků, to je spousta peněz za ty šatičky, co jste mi ušili. Vzpomínáte? Ty krepdešínové!

MOULINOT Naprosto... Jako bych je viděl. Z krepdešínu byly!

POMPONETTE To je nehorázná cena!

MOULINOT Máte pravdu, nehorázná!... za kus krepu... to je nestydatost! A kolik byste chtěla, abych vám slevil z těch tři sta čtyřiceti franků?

POMPONETTE To nevím, ale myslím, že tři sta je až dost.

MOULINOT *bez okolků*. Svatá pravda. Takže jsme řekli, že slevíme tři sta franků... to nám zbývá čtyřicet, vyhovuje to tak?

POMPONETTE Cože, to jste se spletl!

MOULINOT Vyloučeno, jsem kulantní obchodník!

POMPONETTE Tak vám pěkně děkuji. To by mě v životě nenapadlo, že mi uděláte takovou slevu!

Jde dozadu.

AUBIN *směje se, publiku*. Všechno jsou to zloději, tahle branže, jinak by nemohli jít s cenou tak dolů!

POMPONETTE Na shledanou, pane, tak já zas přijdu.

MOULINOT Zbytečná námaha!

Pomponette odchází.

AUBIN *vstává*. A hrome! Půl druhé! Už musím běžet! (*Stranou.*) Čeká na mě Róza, mám nejvyšší čas. (*Nahlas.*) Nechám vám tu svou ženu, pane, dobře se mi o ni postarejte. Udělejte jí to na úrovni! Stříhňte jí to pěkně na tělo! Vemte jí míru přes boky... přes prsa.

MOULINOT Hmm! Cože? On mi ještě bude radit...

AUBIN Tak na shledanou!

Odejde.

5. výstup

Titíž bez Aubina.

Jakmile je Aubin pryč, Moulinot se vrhne ke dveřím, přirazí židli a zničen se na ni zhroutlí.

MOULINOT Konečně, uf!

ZUZANA *jde dozadu.* Drahý příteli, to jsme tedy v překerní situaci! Co budete dělat?

MOULINOT *rozhodně.* Co budu dělat?... Budu odsud prchat a přísahám vám, že už mě tu nikdo neuvidí!

ZUZANA To vás nesmí ani napadnout! To nemůžete!

MOULINOT Jak, nemůžu!? Proč bych nemohl?

ZUZANA Protože můj manžel si myslí, že jste můj krejčí... a může se vrátit! Jestli vás tu nenajde, všechno pochopí! A já ho znám, zabije vás!

MOULINOT *bouří se.* Ale na to nemá právo! Není lékař! (*Zlomí se.*) Ach, Zuzanko! Do jaké jsme se to dostali šlamastyky!?

6. výstup

Titíž, Bassinet

Bassinet prudce otevře dveře, převrhne židli, na které seděl Moulinot, který se kutálí až ke kanapi.

BASSINET *se kopne o židli.* Proboha! Co se děje?

MOULINOT, *narazil si palec.* Au! Tak dávejte pozor! Takhle se vstupuje do bytu?

BASSINET *dobelhá se na 2 a tře si koleno.* Co vás to napadlo, sednout si za dveře?

MOULINOT A proč se ty vaše dveře nedají zavřít?... Pronajímáte byty v rozkladu!

BASSINET Co byste chtěl!? Já vás varoval! Pronajal jsem vám ho před hodinou, nestačil jsem ho dát do pořádku...

MOULINOT Snad existují zámky, které zavírají! To je základní věc!... Takhle si sem všichni chodí jako do hospody! To se nedá vydržet! Každý pitomec sem strčí nos...

BASSINET Co? Kdo?...

MOULINOT Kdokoli!... Vy!

Jde dozadu a zase dopředu na 2.

BASSINET *přejde na 3.* Na mě nezáleží! Napíšu zámečníkovi. Já vám to vysvětlím. Po odchodu té švadleny jsem musel nechat otevřít dveře násilím. Zámečník si pak odskočil na oběd a ještě se nevrátil. Ale přijde. A jinak – jste spokojený?

Jde dozadu.

MOULINOT *přejde na 2.* Ani se neptejte! (*Ukazuje na Zuzanu, která se točí zády.*) Ale promiňte, nejsem sám.

BASSINET *zdraví (3).* Ach, promiňte, dámu jsem přehlédl. (*Zuzaně.*) Jen žádné obavy, madame, mě vůbec nepřekážíte. Neříkáme si žádné tajnosti. Nerad bych vás vyháněl!

Sedne si na pohovku.

MOULINOT To jste laskav! (*Stranou.*) To je ale pijavice! Ten nám tu scházel!

7. výstup

Titíž, Madame d'Herblay

MME D'HERBLAY Promiňte, prosím, paní Durandová?

MOULINOT Další!? Ne! Ne! Ne!

Přejde na 3.

ZUZANA (1) To už přestává všechno!

MME D'HERBLAY (2) Přišla jsem kvůli kabátku.

MOULINOT *prejde až úplně doprava, jde dozadu, pak se vrací dopředu.* Ano, jistě! Ale ne dnes!
V neděli! Co je mi po vašem kabátku!

MME D'HERBLAY, *urazená.* Tak dobře, tak já nezaplatím, mně je to jedno!

MOULINOT A co teprv mně!

MME D'HERBLAY V tomhle salónu tedy mají chování, pch!...

Odejde.

ZUZANA *tiše Moulinotovi.* A co ten!? Ten nepůjde?

MOULINOT (2) Počkejte! Já ho vyexpeduju!

Zamíří k Bassinetovi.

BASSINET *Moulinotovi, který se ho marně snaží přerušit.* Ach, příteli, prožil jsem velký šok!
Představte si, už jsem si myslel, že jsem na stopě své ženy! Doslechl jsem se, že v ulici Breda je nějaká paní Bassinetová!...

MOULINOT Ano! Jistě, budete mi to vyprávět jindy!

BASSINET Ne! Ale počkejte!... Mně ta dáma vážně nevadí!... Ale představte si, že mi neotevřela ona, ale nějaká úplně cizí bába. Povídám jí: „Promiňte, ale myslel jsem, že tu najdu nějakou dámu.“ A ona na to: „A jakou, pane! Jakou byste si přál?“ To vám byl trapas!

8. výstup

Titíž, madame Aigreville

MME AIGREVILLE Mezanin! To musí být tady.

Bassinet vstává.

MOULINOT *nadskočí.* Teď ještě moje tchýně!

ZUZANA, *vzteklá.* Zas někdo!? To se nedá vydržet!

MME AIGREVILLE, *vstoupí a vidí Bassineta.* Ha, nakažený! (*Nahlas.*) Přišla jsem se podívat na váš byteček.

BASSINET (4) A hrome! Musím vám s politováním oznámit, že už je pronajatý!

MME AIGREVILLE (3) Pronajatý! Vy jste mi přece řekl... (*Otočí se a uvidí Moulinota.*) Jak!?
Můj zeť!

MOULINOT (2), *velice mile.* Já osobně, matinko!

MME AIGREVILLE, *vidí Zuzanu, přísně.* Co tady děláte! Mám právo to vědět!

- MOULINOT Ale...
- MME AIGREVILLE Odmítáte mluvit?... dejte si pozor, mám právo si domýšlet!...
- MOULINOT *přesvědčivě*. Ale co by! Jsem tady u dámy, u klientky, u nemocné.
- MME AIGREVILLE Hmm!?
- MOULINOT, *nahlas, Zuzaně, mrkaje na ni*. Řekněte, madame, jste moje klientka?
- MME AIGREVILLE, *spěšně, velice milá*. Ale já jsem o tom nikdy nepochybovala, drahá dámo.
- ZUZANA, *hraje si na paní domu*. Smím vědět, madame, čemu vděčím za tu čest...
- MME AIGREVILLE, *cítí se trapně*. Promiňte, paní, ale nemám kde spát a potřebuji...
- ZUZANA *s hranou vážnosti*. Ale to je jiná! Co bych neudělala pro dobročinnost! Tady máte pět franků a jděte do útulku...!
- MME AIGREVILLE, *zděšená*. Cože? Proč mi dává peníze!?
- MOULINOT To se nestydíte, žebrot po barácích?
- BASSINET, *mezi zuby*. Podfukářka jedna stará!
- MME AIGREVILLE Ale já jsem se o nic neprosila!... Vemte si to zpátky, madame! Já nesháním almužnu, já sháním byt!
- ZUZANA Ó, to tedy promiňte, madame!...
- Madame Aigreville podává peníze Moulinotovi, aby je podal Zuzaně, Moulinot si je dá mechanicky do kapsy.*
- ZUZANA *když to vidí*. No tak!?...
- MOULINOT, *vrací jí peníze*. Ach, pardon!
- ZUZANA *naléhavě*. Tak nás konečně představte!
- MOULINOT, *zděšen*. Cože? Já vás mám... (*Zuzana přisvědčí. Moulinot s kyselou tváří.*) Madame Aigreville, moje tchýně. (*S rozkoší v hlase.*) Madame Aubinová, Zuzana Aubinová.
- MME AIGREVILLE Zuzana Aubinová?¹ ...Ale o vás už jsem hodně slyšela!... A těmto pánům se daří dobře?
- ZUZANA, nerozumí Jakým pánům?
- MME AIGREVILLE Ti dva starci! (*Ukazuje na Bassineta.*) Není to jeden z nich?
- Všeobecné pohoršení.*
- MOULINOT, energicky. Ale to jste se dopustila opravdu hrozného anachronismu!
- MME AIGREVILLE, *spěšně*. Odvolávám, madame, odvolávám! (*Snaží se změnit téma.*) Takže vy jste v péči mého zetě?
- ZUZANA, *v rozpacích*. Ano, jistě. (*Rychle.*) Ale můj muž také... je v péči, vašeho zetě!
- MME AIGREVILLE (3) No to jsem ráda. A na co trpí, pan manžel?

¹ Tady je „nepřeložitelná slovní hříčka – navrhuji podtržené prostě škrtnout, nějak podobně to dělá i Kárl. Vychází se z toho, že se vysloví „Suzanne Aubin stejně jako Suzanne au bain – Zuzana v Lázni. Proto narážka na dva starce. A proto později zmínka o tom, že Zuzana je v Louvru (asi narážka na Rembrandta). To je ale opravdu pro české publikum asi irrelevantní. Ono by to asi nepochopilo, že? (ML)

MOULINOT, *spěšně.* (2) Má ekzém... impetiginózní ekzém spojený s deskvamací epidermia, to se po porodu stává.

MME AIGREVILLE Po porodu? On?

MOULINOT *opraví se.* Ovšemže ne on, jeho žena!

ZUZANA Co? Já?

MME AIGREVILLE Tak vy jste maminka?

ZUZANA Ani trochu!

MOULINOT *koktá.* Ale ne, ona ne, on!... totiž ne, její manžel! Pochopte! Její muž si to představoval! A když se dozvěděl, že ne... co?... ty city, ta frustrace!... tak mu selhal jeden krevní oběh... takzvaný malý oběh...! A do toho ekzém. No! Uf!... A teď vás matinko prosím, abyste mě nechala dokončit mou prohlídku.

MME AIGREVILLE *odchází.* Samozřejmě!... Odcházím. Kdyby přišla má dcera, řekněte jí, že jsem odešla.

MOULINOT, *ji vyprovází.* S radostí. Na viděnou, milá matinko!

MME AIGREVILLE, *na prahu.* Jen nebuďte tak roztomilý, já nezapomínám. (*Hrdě.*) Ale umím se držet, ve společnosti.

MOULINOT *velmi mile.* Budu se snažit zvát k nám co nejvíce lidí, matinko. Je to tudy.

MME AIGREVILLE, *obřadně zdraví.* Na shledanou, drahá paní Aubinová.

ZUZANA *zdraví.* Madame!

MOULINOT, *který vyšel až na odpočívadlo, spatřil stoupajícího Aubina, vyletí.* No nazdar! Manžel! (*Zuzaně.*) Vrací se váš manžel!...

ZUZANA, *zděšená.* Ach, Proboha!

Rychle zamíří doleva.

MME AIGREVILLE, *zmatená, Moulinotovi, který ji také strká do místnosti vlevo.* Co je?

MOULINOT Nic! Jděte tam s paní domu!

Strká zcela zmatenou paní Aigreville do místnosti vlevo.

BASSINET *jde za Moulinotem, který už vychází dveřmi vlevo za paní Aigreville a Zuzanou.* Mám tam jít s vámi?

MOULINOT, *Bassinetovi, s hlavou v pootevřených dveřích.* Ne, vy musíte toho pána přijmout. Bude se ptát na pana Tota, protože pro něj jsem pan Toto. Řekněte mu co chcete... že nemám čas, že mám schůzku s Grónskou královnou, jestli chcete, mně je to fuk, ale nechci ho vidět!...

Prudce přibouchne Bassinetovi před nose.

BASSINET Jasně. To bude zas nějaká pijavice? To znám!...

9. výstup

Bassinet, Aubin

BASSINET (1) Vážně už mu přeskakuje; myslím, že by se na doktora měl podívat lékař.

AUBIN (2), *přichází zezadu*. To jsem zase já! Ale! Pan Toto už tu není?

Odloží si klobouk na jednu ze židlí vzadu.

BASSINET, *čelem k publiku, zády k Aubinovi*. Ne, pan Toto není k mání.

AUBIN *pozná Bassineta*. Vida! Doktor!

BASSINET *otočí se k k Aubinovi*. Přesně tak, doktor!... Takže vy už to víte?... (*Stranou.*) Tak proč si vlastně nechává říkat Toto? (*Nahlas.*) Ne, není k mání.

AUBIN *jde dopředu*. Náš drahý doktor!...

BASSINET *opakuje po něm*. Náš drahý doktor...

AUBIN Nečekal jsem, že vás tu najdu. To je vlastně pravda, pan Toto k vám chodí často. Právě před chvílí o vás mluvil. Tak vy o něj pečujete?

BASSINET *nechápe*. Pečuji o něj... pečuji o něj, protože on o mě pečuje.

AUBIN Rozumím! Vy nebudete z laciného kraje.

BASSINET Jistě, já... he? (*Stranou.*) Co to vykládá?

AUBIN Tak pan Toto je nemocen?

BASSINET, *jak mluví, mechanicky rozepíná Aubinův plášť, ten si ho zase zapíná*. Také jste si všiml? Myslím, že má nejspíš na mozku švába.

AUBIN Toho jsem se také obával!... A co mu na to předepisujete? Ledové sprchy?

BASSINET, *rozepíná ho*. Co já mu předepisuji...

AUBIN *unikne před Bassinetovým tikem a zase se zapíná*. Děkuji, ale nemusíte se obtěžovat!

BASSINET Já mu předepisuji... nic... protože mi po tom nic není! Ale mezi námi, by mu to udělalo dobře.

AUBIN To určitě. Ale když už vás tu mám, poradte mi. Jsem velmi temperamentní, až vznětlivý!...

BASSINET *který mu každou chvíle sebere z pláště nitku nebo zrnko prachu*. To je dobře, to je dobře!

AUBIN A přitom se ve mně občas zastaví krev, a mám strnutí údů...

BASSINET To je špatné, to je moc špatné!

AUBIN Posledně jsem o tom mluvil s vaším sluhou.

BASSINET *mu upravuje klopky pláště*. Á, vy znáte mého sluhu! Kterého? Jana nebo Josefa?

AUBIN, *se mu vymaní*. Nevím. Radil mi hrozná věci.

BASSINET Můj milý, podle mě pomůže jedině masáž.

AUBIN To jsem zkoušel. Nepomohlo to.

BASSINET Protože to nejspíš neberete za správný konec. Vyberete si maséra, tak? Necháte ho vysvléct, tak?, lehnout na lůžko, tak? a pak ho hodinu vší silou masírujete. Jestli se vám potom nerozproudí krev, ať se propadnu do země. Tak.

AUBIN Ach tak! Já to vždycky dělal naopak; díky, díky, to musím zkusit... Takže Toto není k mání...?

- BASSINET *tajemně.* Ó ne! To ne! Má jednání... s královnou... Grónskou!
- AUBIN *ohromen.* S královnou... jste říkal?
- BASSINET S královnou Grónskou!
- AUBIN, *s obdivem.* Aj aj aj aj! S královnou... a hrome! Ten má ale dlouhé prsty, co, tenhle krejčí. Obléká královny!... Ten musí být drahý!...
- BASSINET Takže jestli chcete přijít jindy.
- AUBIN To nejde! Přivádím mu novou zákaznici, paní de Saint-Anigroche, je to moje přítelkyně. Přála si, abych ji uvedl ke krejčímu své ženy. Takový její nápad! Kapric!... A protože bych nechtěl, aby se tu setkala s mou ženou, tak se jdu podívat, jestli už odešla.
- BASSINET. *rozepíná Aubina.* Takže ta dáma, co tu prve byla, to je vaše žena?
- AUBIN No ovšem.
- BASSINET A vy ji sem necháte chodit jen tak, samotnou?
- AUBIN Ó, jen se nebojte, doprovodil jsem ji.
- BASSINET, *pobaveně sklopí hlavu.* Tak to je jiná!...
- AUBIN Ale řekněte mi, myslíte, že to ten krejčí má s královnou na dlouho?
- BASSINET A ne!?! Pane, to je královna, to je kus královny!
- HLAS MME AIGREVILLE A co má být! Čekají na mne!... Odcházím!
- BASSINET *obecenstvu.* Hlas paní matinky! Ta mi nesmí uniknout! Počkám na ni na schodišti a zkusím jí vnutit ten byt ve třetím patře!

Odejde dozadu.

AUBIN, *který si nevšiml Bassinetova odchodu.* Ale řekněte mi, doktore... *(Otočí se.)* Ale kde je? *(Volá.)* Doktore!... odešel. Co to je za chlapa!...

Jde dozadu.

10. výstup

Aubin, madame Aigreville

MME AIGREVILLE *(1)* Odcházím. Nechápu, proč mne ještě zdržují.

AUBIN, *který si vzal ze židle klobouk, stranou.* Královna. *(Nahlas.)* Ať žije královna!

Klaní se.

MME AIGREVILLE Co to povídá? *(Zdraví ho.)* Pane!

AUBIN *horlivě zdraví.* Veličenstvo!

MME AIGREVILLE Co říkáte?

AUBIN Nic. Pouze se skláním před Vaším Majestátem!

MME AIGREVILLE, *koketně.* Mým majestátem!... Zdám se mu majestátní! A mohu vědět, s kým mám tu čest?...

AUBIN, *klaní se.* Teodor Aubin.

- MME AIGREVILLE Ach, manžel paní Aubinové... se kterou jsem se setkala před chvílí, roztomilá žena. (*Náhle.*) A co váš ekzém, jak se mu daří?
- AUBIN *zmaten.* Prosím?
- MME AIGREVILLE Říkám: váš ekzém, jak se mu daří?
- AUBIN, *jde vpravo a důkladně si prohlíží ruce.* Promiňte, ale já žádný ekzém nemám!
- MME AIGREVILLE Ach, odpusťte. (*Stranou.*) Neměla jsem o tom mluvit, je mu to zřejmě nepříjemné! Další netaktnost! (*Nahlas.*) Vidím pane, že jsem se dopustila nějaké fru... fru... fruskrace, že, jak říká můj zeť. Jako bych nic neřekla.
- AUBIN Frustrace? Ale já v tom nic frustrujícího nevidím...
- MME AIGREVILLE Ach, jste příliš laskav! (*Stranou.*) To je dobře, aspoň jsem viděla i manžela. (*Zdraví.*) Pane.
- AUBIN, *zdraví.* Veličenstvo!
- Madame Aigreville odchází.*

11. výstup

Aubin, Moulinot.

- AUBIN Rozkošná, ta mocná královna! Kdo by to byl čekal, že ji potkám, takhle zblízka... Vypadá jako obyčejná ženská a vůbec není namyšlená. (*Objeví se Moulinot.*) Á, tady jste!...
- Vrací se.*
- MOULINOT On je tu ještě! (*Uvidí Zuzamu, která vstupuje za ním, strčí ji zpátky do místnosti a prudce za ní zavře dveře.*) Zpátky!
- AUBIN *se otočí.* Co je?
- MOULINOT *nevinně.* Nic.
- AUBIN Prosím vás, moje žena už odešla?
- MOULINOT Och, ta? Ta, už dávno. A říkala: Kdyby přišel můj manžel, vyříd'te mu, že jsem v Louvru.² – Kdybyste ji mermomocí sháněl...
- AUBIN, *táhne ho na forbínu.* Ale naopak!... Takhle je to v pořádku, protože, vám to mohu svěřit, má se tu za mnou stavit jedna dáma, moje přítelkyně.
- MOULINOT Tady? (*Stranou.*) No tohle! On si dává schůzky u mě?
- AUBIN Byl bych nerad, kdyby se tu snad měla setkat s mou paní.
- MOULINOT Ach, rozumím!... Nějaký románek, co?
- AUBIN, *směje se.* Docela malinký, románeček. Takže je dobře, že moje žena...
- MOULINOT *významně.* Jistě, ještě by vám mohla oplatit stejnou mincí!...
- AUBIN *s hlubokým přesvědčením.* Óh! Vyloučeno!
- MOULINOT *s posměšnou lehkověrností.* Jste si tak jist?

² Tady je ten Louvre. To by se mělo dořešit. Na něco určitě přijdeme. ML

- AUBIN Já na to mám čich! Celý život jsem měl románky s vdanými ženami: o tom mi nikdo nebude nic vyprávět, já je znám, všechny!
- MOULINOT *stejně.* Tak vy znáte...!
- AUBIN *pevně.* Všechny!... Já nejsem žádný připitomělý paroháč... (*Směje se.*) Představte si, že jsem znal jednoho, ten svou ženu doprovázel na všechny naše schůzky. Řekla, že jde nahoru k náměsíčnici. To jsem byl já, ta náměsíčnice!... A manžel čekal dole!
- Chytá se za kolena, jak se směje.*
- MOULINOT, *se směje s ním a plácá ho po ramenou.* Kdepak, to se nám stát nemůže!
- AUBIN Ostatně moje žena by si něco takového netroufla. Ta moc dobře ví, že kdybych ji přistihl in flagranti, neváhal bych.
- MOULINOT *s obavou.* Souboj?
- AUBIN Ne, bít se neumím. (*Moulinot vydechne úlevou.*) Rovnou bych ho odprásknul!... Vždycky, kdybych ho potkal, pif, pif! - bych ho zastřelil.
- MOULINOT Z toho ale jde hrůza!
- AUBIN Ale kvůli tomu jsem za vámi nepřišel... (*Změní tón.*) Pane Toto!
- MOULINOT, *který už zapomněl.* Pane To...co? Jo, ano! (*Stejně jako Aubin.*) Pane Aubine?
- AUBIN Pane Toto, musím vás potěšit!
- MOULINOT Ach, já opravdu... (*Stranou.*) Ten mě děsí!
- AUBIN Víte, koho vám přivádím? (*Moulinot naznačí, že ne.*) Zákaznici.
- MOULINOT *ustoupí.* Zákazníci? Proč?
- AUBIN Abyste jí ušil šaty.
- MOULINOT Cože? Zase?... To je tedy opravdu vynikající nápad!
- AUBIN *samolibě.* Já ani jiné nemám!
- MOULINOT, *zapomene se.* Díky, ne!... Vy si myslíte, že nemám co na práci? A co medicína?
- Kousne se do rtů, když pochopí, že šlápl vedle.*
- AUBIN Cože? Vaše medicína?... Vám práce blokuje stolicí, nebo co?
- MOULINOT Cože?
- AUBIN *začíná se zlobit.* V životě jsem neviděl obchodníka, který si stěžuje na přebytek zákazníků!
- MOULINOT Nic takového neříkám!
- AUBIN *stejně.* A jenom proto, že oblékáte korunované hlavy...
- MOULINOT Já oblékám hlavy?...
- AUBIN Tak jste krejčí, nebo nejste!?
- MOULINOT *jde zcela doleva.* No, já bych řekl, že jsem krejčí! (*Stranou.*) Uf, kdybych nebyl, určitě by mě zabil!

12. výstup

Titíž, Madame d'Herblay

MME D'HERBLAY, *opatrně vstoupí*. To jsem zase já. Jdu se zeptat, jestli teď už nemáte trochu času na můj kabátek.

Aubin se posadí na pohovku.

MOULINOT, *se chopí příležitosti*. Ale jen pojděte dál, milá dámo! (*Aubinovi.*) Jestli jsem krejčí, já!

MME D'HERBLAY Vidá! Teď je milý! (*Aubinovi.*) Dovolíte, pane?

AUBIN³ Prosím, madame.

MME D'HERBLAY, *nastavuje Moulinotovi záda*. Vidíte, ten živůtek mi vůbec nesedí, krabatí se to.

MOULINOT *přesvědčivě*. Ach ano, opravdu, hrozně se nám to krabatí.

MME D'HERBLAY Je to moc široké. To jste asi stříhal vy!... Měl byste mi to přistříhnout!

MOULINOT *zděšen*. Já?...

MME D'HERBLAY A hned, protože to spěchá.

MOULINOT, *stejně*. Já mám přistříhnout...

AUBIN No ovšem, co vám brání?

MOULINOT Mně? Ale vůbec nic!... Tak vy chcete, abych vám to přistříhnul!... Tak počkejte. (*Jde si pro nůžky a chystá se stříhat kabátek.*) Panebože, co si teď počnu?

MME D'HERBLAY Ale proboha, co chcete dělat?

MOULINOT No, to bych právě také... Vy jste chtěla, abych přistříhoval!

MME D'HERBLAY Ne. Už jste viděl, co to potřebuje, tak mi to pak pošlete domů. (*Odchází a zase se vrací.*) Ale už nebydím tam, co jsem bydlela.

MOULINOT *zpitomělý*. Vážně?

MME D'HERBLAY Ne. Přestěhovala jsem se o patro výš. Na shledanou, pánové.

Odejde.

MOULINOT *stejně*. Díky za informaci.

Stojí, hledí ,do blba', duchem nepřítomen, mechanicky otevírá a zavírá nůžky.

AUBIN *ho se smíchem pozoruje*. Vypadá dost pomateně. (*Vstává. Moulinotovi.*) Dostal jsem radu, která by se vám mohla hodit! Měl byste si dávat ledovou sprchu!

MOULINOT *zmateně na něj hledí*. Kdo vám to řekl?

AUBIN Moulinot!

MOULINOT, *zvedne hlavu a chvíli ho pozoruje, jestli má všech pět pohromadě*. Moulinot!

AUBIN Jistě. Doktor Moulinot, se kterým jsem tady před chvílí hovořil.

MOULINOT Vy jste s ním hovořil?... (*Po chvíli.*) Vy jste nemocný!

³ Moulinot (1), Madame d'Herblay (2), Aubin (3)

AUBIN Já? Protože jsem mluvil s lékařem? To ještě není důvod! Potkal jsem ho náhodou.

MOULINOT *vrací se vpravo.* Už jsem v životě zažil leccos, ale tohle ještě ne!

13. výstup

Titíž, Róza

RÓZA *s malým živým psíkem v podpaží.* Á, tady jste!...

AUBIN, *běží jí v ústrety* Dobrý den, drahá přítelkyně!...

MOULINOT, *stranou.* No nazdar! A jeho žena je ještě pořád vedle!...

AUBIN⁴ *vrací se.* To je madame de Saint-Anigroche, o které jsem vám říkal.

MOULINOT *se k ní otočí.* Je mi ctí! (*Pozná ji.*) Róza La Pichinette!

RÓZA, *stranou.* Ale to je Šik&Šarm!

AUBIN Přivádím vám zákaznici, která je vás hodna. Madame de Saint-Anigroche patří k nejvyšší aristokracii bulváru Saint-Germain a okolí.

RÓZA *stranou.* Poznal mě. Poznal mě. Musím s ním nutně promluvit. (*Aubinovi.*) Ano, příteli, je tomu tak, ale pohleďte, můj pejsánek nastražil ouška. To znamená, že by se potřeboval proběhnout. (*Podává mu psa.*) Jděte ho prosím vyvenčit, pak se vrátíte.

AUBIN Ale! ach! no!... Ale to je ponižující!

RÓZA, *mračí se.* Co jste říkal?...

AUBIN, *pokorně.* Říkal jsem... hned to bude... (*Mezi zuby.*) Ó! Venčit čokla!... Ta Róza nemá kapku taktu!

Odejde.

14. výstup

Róza, Moulinot

RÓZA, *jde k Moulinotovi.* Šik&Šarm!

MOULINOT, *jde jí naproti.* Róza La Pichinette!

Podávají si ruce.

RÓZA To se tak lidi v životě potkaj, co?... Tebe si ještě pamatuju z Latinský čtvrtě.

MOULINOT (2) Dělal jsem medicínu.

RÓZA (1) Já myslela, že jsi ten doktorát nakonec udělal?

MOULINOT *má obě ruce v kapsách a pohupuje se dopředu, dozadu.* Taky že udělal!

RÓZA A pak ses dal na krejčovinu?

⁴ Róza (1), Aubin (2), Moulinot (3).

- MOULINOT *chvíli mu trvá, než pochopí.* Co?... Jo... No... to abych vypadal zajímavější.
Chápeš, doktor, co dělá doktorínu, to je banální!... Ale doktor, co dělá křečovinu...
- RÓZA *vybuchne.* No to jsou věci: Šik&Šarm!...
- MOULINOT Pst! Ne tak nahlas!... (*Stranou.*) Pořád je tam ta Zuzana!
- RÓZA *zaraženě.* Tady někdo stůně?
- MOULINOT Ne, ale nemusíš tak křičet a říkat mi Šik&Šarm. Teď už nejsem ani šik, ani nemám šarm!
- RÓZA Ale máš!
- MOULINOT No, tak ovšem, jsem ještě pořád šik a mám šarm, ale už nejsem Šik&Šarm! To jsem byl student! Teď jsem seriózní, spořádaný muž.
- RÓZA Ale já tě vždycky znala pod tímhle jménem. Jak se vlastně jmenuješ?
- MOULINOT Já? Přeci M... (*Opraví se.*) To... Jmenuji se Toto.
- RÓZA To je ale blbý jméno!
- MOULINOT No a co... Každá jsme nějaká.
- RÓZA *přejde obřadně před Moulinotem a jde na 2.* Takže, když ty nejsi Šik&Šarm, já už nejsem Róza La Pichinette, ale Madame Rose de Saint-Anigroche!
- MOULINOT Takže ty ses dala na počestnost?
- RÓZA *sedne si na pohovku.* A taky jsem se usadila. Nejdřív jsem se vdala.
- MOULINOT Ty?
- RÓZA Jo. Vzala jsem si jednoho takovýho trumberu.
- MOULINOT To jsi ani nemusela říkat.
- RÓZA No a když jsem se tím pádem legalizovala – tak jsem ho po dvou dnech líbánek nechala plavat. A narazila jsem si generála.
- MOULINOT A sakra! Generála!... To je vzácná zvěř! Kdes ho ulovila?
- RÓZA V Tuileriích, v parku, když si můj manžel šel do trafiky zapálit cigaretu.
- MOULINOT *při posledních slovech zavětril.* Tuhle historku už mi někdo vyprávěl!... Ale to bylo s doutníkem... (*Je slyšet hluk rozbíjeného nádobí.*) A sakra! Zapomněl jsem na Zuzanu. Vybíjí si vztek na nádobí.
- RÓZA Co je to za rámus?
- MOULINOT *co nejpřesvědčivěji.* Nic.
- RÓZA Ty tu máš nějakou zvěř?
- MOULINOT, *rychle.* Jo, mám tady pštrosa... dostal jsem ho z Afriky... kvůli pérům.
- RÓZA *vstává.* Ukaž!
- MOULINOT Vyloučeno!... To zvíře nesnáší lidi. Když už jsme u těch zvířat, manžela jsi od té doby, nikdy neviděla?
- RÓZA Nikdy. Pánbůh zaplať!... Pomoh mi začít a to stačilo!... Pak jsem si pořídila jméno madame de Saint-Anigroche. (*Opět hluk nádobí.*) Ten se má k světu, ten tvůj pštros, co?!...

MOULINOT *zneklidněl*. No, dost! A co ty?... Poslyš, promluví s ní.

RÓZA Ona je to pštrosice?... - A ty s ní mluvíš?... Zůstaň radši se mnou!

15. výstup

Titíž, Zuzana

ZUZANA *jde na 1, zuří*. No to už přestává všechno! Vy si děláte z lidí blázny!

MOULINOT Zuzanko!... Tak to nám ještě scházelo!

ZUZANA, *vidí Rózu*. Ještě jedna osoba?... No to už je trochu moc!

Jde v rozčilení až dozadu a pak se vrací dopředu.

RÓZA (3), *Moulinotovi*. Kdo je tahle dáma?

MOULINOT (2), *tiše*. To nic. To je naše pokladní. Je trochu na nervy, toho si nevšímej.
(*Zuzaně, která se vrátila dopředu.*) Prosím vás, uklidněte se, Zuzano, jen žádný skandál!

ZUZANA *velmi nervózní*. Měl jste mi říct, že na mě šijete boudu. Měl jste mi říct, že tu máte milenkku!

RÓZA *vyskočí*. Cože!? Za koho mě máte, milostivá!? Já jsem zákaznice, rozumíte? Právě jsem si objednala ušítí šatů!

Obě ženy se k sobě blíží, dělí je jen Moulinot.

ZUZANA Mně to vykládat nemusíte!

RÓZA Cože?

MOULINOT Ale já vás ujišťuji...

ZUZANA A vy taky! Taková drzost!

RÓZA *velmi jízlivá*. Můj milý, když už máte poměr s pokladní, měl byste si dát pozor, abyste své klientky uvaroval podobných scén.

MOULINOT *vybuchne*. Tak teď mám ještě poměr s pokladní!

ZUZANA *prudce*. Cože? Jaká pokladní?... Co to vykládá?

MOULINOT, *zmateně*. Ale to nic, to nic!... To se vás netýká!

RÓZA *energicky*. Já jsem řádná dáma! A ten pán je můj krejčí!

ZUZANA Už zase!?

RÓZA *stejně*. Ano, zase! A důkazem toho, že ten pán je jenom můj krejčí je to, že jsem přišla se svým chotěm!

ZUZANA, *vybuchne směchy*. S chotěm! Toho chotě bych chtěla vidět!...

RÓZA *stejně*. Však ho uvidíte! Venčí před domem psa!

MOULINOT, *ve zděšení prchá vpravo*. O, la, la la, la, la, la!

RÓZA Počkejte!... Už ho slyším!

Jde dozadu.

16. výstup

Titíž, Aubin, pak Yvonna, pak Bassinet

(Celá tato scéna musí být hrána v horečném tempu a bez pauz.)

RÓZA⁵, *se obrátí, k Aubinovi, který vstupuje s psíkem v podpaždí.* Tak pojďte! Ukažte se!...
Tady dáma nechce věřit, že jste můj manžel!...

AUBIN, *se otočí.* Já... jak to!... *(Pozná Zuzanu.)* Moje žena!...

ZUZANA *vybuchne.* Můj muž!

MOULINOT Bác ho!

ZUZANA Můj muž! Oó! Já se pomstím!

Rychle vyjde.

AUBIN *chce pronásledovat ženu.* Zuzano!... ale... Zuzano!... *(Róze.)* Tak vemte si toho psa!

Podá jí psíka.

RÓZA Anatole!...

AUBIN *ji odstrčí.* Jděte k čertu!...

Odejde.

RÓZA *s psíkem pod pravou paží.* Sprostáku! Ach! Ty nervy! Ty emoce!

Zcela vyčerpána padne do Moulinotova náručí.

MOULINOT, *přendá si ji do pravé ruky, psa bere do levé.* Vypadá to s ní bledě! Rózo! Jen žádné hlouposti!

YVONNA *vstoupí.* Je tady ještě má matka?

MOULINOT *se otočí a ocitně se tváří v tvář své ženě.* Proboha! Moje žena!

YVONNA Můj muž!... s cizí ženou v náručí!... *(Rychle se vrací a při tom mluví.)*
Sbohem, pane, nikdy v životě už se neuvídíme!...

MOULINOT Ale Yvonno! Yvonno! No tak!...

YVONNA Ne, pane! Já neposlouchám!

Odejde.

MOULINOT Počkej na mě, já ti to vysvětlím! Ach bože, kam s tou ženskou?

BASSINET, *vstoupí.* Můj drahý...

MOULINOT, *mu předá Rózu a psa.* Jdete právě vhod... Podržte mi tu dámu! *(Vyběhne.)*
Yvonno! Yvonno!...

BASSINET No tohle! Co to je!?... *(Pozná Rózu.)* Nebesa! Moje žena!

Políbí ji.

RÓZA, *kteřá se při polibku probrala.* Můj manžel!... Och!

Dá mu políček. Zmatený Bassinet se zhroutí na pohovku, zatímco Róza rychle běží dozadu.

OPONA

⁵ Zuzana (1), Róza (2), Aubin (3), Moulinot (4)

III. JEDNÁNÍ

Stejná dekorace jako v prvním jednání.

1. výstup

Moulinot, Štěpán

Když se zvedne opona je scéna prázdná. Ozve se zvonek. Chvilí ticho.

ŠTĚPÁN *za scénou.* To nic, pane!

MOULINOT *velmi ustrašený vyjde ze dveří vpravo vpředu.* Někdo zvonil! Kdo je to? (*Volá.*)
Štěpáne!... No tak, Štěpáne?

ŠTĚPÁN, *objeví se vzadu.* Pane?

MOULINOT Kdo to zvonil?

ŠTĚPÁN *pokrčí rameny, dělá jako by odcházel.* To nic!

MOULINOT Jak, nic?

ŠTĚPÁN To byl jen pacient, kvůli operaci. Ptal se, jestli tu pán je. Řekl jsem mu, že ano. A on na to, že už ho to nebolí a zas odešel.

MOULINOT Pitomec! - Tak když to nikdo není, aspoň se přijde a řekne se: „Pane, nikdo to nebyl!“

ŠTĚPÁN Já myslel, že je to zbytečné.

MOULINOT, *podrážděně.* Tak dost! Jděte!

Přejde na 1. – Velice ustaraný.

ŠTĚPÁN, *když vidí jeho skleslost, po chvílce.* Pán má starosti, chápu. Já to pánovi říkal! Jedna proplesaná noc v Opeře může pánovi pokazit štěstí. Ono totiž, když už se věci dělají, tak se mají dělat pořádně.

MOULINOT Cože?

ŠTĚPÁN Pán mi měl říct: Štěpáne, jdu plesat! Lehl bych si do pánovy postele.

MOULINOT Do mé postele?!...

ŠTĚPÁN Já se pána neštítím! (*Moulinot pokrčí rameny.*) Jen bych vyměnil prostěradla, to je všechno; a zdání by bylo zachováno.

MOULINOT, *upnutý na svou utkvělou myšlenku.* Kde jen ta moje žena může být?

ŠTĚPÁN, *stejně, smutně zamýšlený.* Tutíž otázku jsme si před chvílí kladli i my, jako služebnictvo.

MOULINOT *stejně.* Za hodinu to bude čtyřicet hodin, co opustila rodinný krb.

ŠTĚPÁN *povzbudivě.* Kdyby se to tak mohlo urovnat, vidíte, pane! Pokuste se to urovnat!

MOULINOT Ach!

ŠTĚPÁN *prostoduše.* Ano, pane, už kvůli mně! Že to pro mě pán udělá! Já nesnáším, když se kolem mě šíří chmury!... Já mám citlivou duši, pane. Na mě pak taky padnou chmury a to já nemám rád!

Zvonek.

MOULINOT *zvedne hlavu*. Někdo zvonil.

ŠTĚPÁN *stejná nota*. To nevadí.

MOULINOT Jak, nevadí!?

ŠTĚPÁN Když neotevřu, nikdo nemůže dovnitř. Takže... dohodnuto? Kvůli mně?

MOULINOT *netrpělivě*. Tak dobře! Jděte!

ŠTĚPÁN Díky. (*Napřáhne ruku: když vidí, že Moulinot mu svou nepodává, stiskne ji naprázdno.*) Díky!

MOULINOT *přejde doprava*. A pamatujte si, kromě mé ženy tu pro nikoho nejsem.

ŠTĚPÁN Pro nikoho?...

MOULINOT I kdyby to byl papež!... pro nikoho!

Odejde do svého apartmá – Štěpán jde otevřít.

2. výstup

Štěpán, Aubin

ŠTĚPÁN, *vzadu, brání Aubinovi vejít*. Ne, pane, pán tu není.

AUBIN (1) Ale jděte! Domovník mi řekl, že tu je!

ŠTĚPÁN A mně zas pán před chvílí osobně řekl, že tady není! Ten to snad musí vědět líp než domovník!

AUBIN Jistě? Tak mu tedy řekněte, že je tu pan Aubin.

ŠTĚPÁN Řekl mi, že ani kdyby to byl papež!... A vy papež nejste.

AUBIN Ne, ale já s ním za každou cenu musím mluvit kvůli své ženě.

ŠTĚPÁN A on nechce s nikým mluvit kvůli svojí ženě.

AUBIN Proč to?

ŠTĚPÁN *důležitě*. Jo, tyhle věci nesmějí z domu. Tajemství pánů, to je jen a jen jejich věc... a služebnictva. A já jsem, abyste věděl, diskrétnost sama. Jo, kdybyste přišel a zeptal se mě: Milý Štěpáne, je to pravda, že to v posledních dnech v domácnosti skřípe? Že pán strávil minulou noc mimo dům? Je to pravda, že dneska v noci, a to je vážnější, se paní nevrátila, a že ji pořád marně čekáte?... To bych vám jasně odpověděl: Ne, ne, ne! Nechápu, co tím chcete naznačit!

AUBIN Cože? Tak paní Moulinotová se nevrátila k manželskému krbu?

ŠTĚPÁN, *prostomyslně*. Jak to víte?

AUBIN Právě jste mi to řekl!...

ŠTĚPÁN Já! (*Stranou.*) Taková drzost!

AUBIN Nevrátila se! Zrovna tak jako ta moje!... Od včerejšího skandálu jsem ji neviděl! To je k nevíře!

ŠTĚPÁN *hloupě se směje*. Tak pánova paní také?... Hotová epidemie!

AUBIN *přejde doprava.* Ale to nemůže dlouho trvat: já vím, že se vrátí! Napadlo mě jít sem, protože touhle dobou chodívá k doktorovi.

ŠTĚPÁN No jo, ale pro vaši paní, stejně jako pro všechny ostatní, je dneska zavřeno... Dokud pán paní nenajde. (*Zvonek.*) Promiňte. Někdo zvonil.

Rychle vyjde dozadu.

AUBIN *obecenstvu, přecházejí doleva.* Nedá se nic dělat, musím si to se Zuzanou vyříkat. A Rózu prostě zapřu!

3. výstup

Aubin, Štěpán, pak madame Aigreville, Yvonna

ŠTĚPÁN, *rychle vejde.* Pane, právě přišly dámy. Radím vám odejít.

AUBIN Jaké dámy?

ŠTĚPÁN Paní Moulinotová a její paní matka.

AUBIN Doktorova žena? Ten má ale štěstí. Ta jeho se mu vrátila.

MME AIGREVILLE Upozorněte pana Moulinota, že jsem tady. Madame Aigreville.

AUBIN Madame Aigreville! Její Veličenstvo!...

ŠTĚPÁN Už běžím. Ach, pán bude šťasten!

Jde do dveří vpravo vpředu.

MME AIGREVILLE To je jeho věc. Ale divila bych se.

AUBIN Její Veličenstvo!... Madame Aigreville? Tady něco nehraje!... (*K madame Aigreville.*) Promiňte. Tak vy nejste...

MME AIGREVILLE Co prosím?

AUBIN Grónská královna?

MME AIGREVILLE Já? (*Směje se.*) To se mu zase vyrazil ten ekzém! Ta frustrakce.

AUBIN Ne?... Takže jsem zase naletěl?

MME AIGREVILLE Jak?

AUBIN Eh... To nic. Já to tak nemyslel. (*Zdraví.*) Vidím, že máte jednání s doktorem! Mizím.

MME AIGREVILLE Sbohem!

AUBIN, *zdraví Yvonnu.* Madame! (*Stranou.*) Mimochodem, ta doktorova žena je rozkošná! *Odejde.*

MME AIGREVILLE A ty, ani známku slabosti! Rozumíš?

YVONNA⁶ Bez obav, maminko!

4. výstup

Titíž, Moulinot.

MOULINOT *se vrhne k Yvonně.* (3) Konečně, Yvonno! Ty jsi mi ale nahnala strach!

⁶ Yvonna (1), Madame Aigreville (2)

MME AIGREVILLE *cestou zastaví Moulinota.*(2) Zadržte, pane!

MOULINOT Prosím?

MME AIGREVILLE Důvod naší přítomnosti je jiný, než se možná domníváte!

MOULINOT Ale...

MME AIGREVILLE Vy jste si myslel, že to projde jen tak? Ne! Já znám své mateřské povinnosti!...

MOULINOT Aj!... Jestli se do toho bude plést tahle!

MME AIGREVILLE Milý zeti, když už jím jste, přivádím vám vaši ženu.

MOULINOT Jak? To je od vás ale krásné gesto, matinko!

Chce se k ní vrhnout.

MME AIGREVILLE *ho zarazí.* Zpátky!... Nemylte se!... Dlouze jsme přemýšlely, má dcera a já, a dospěly jsme k následujícímu!

MOULINOT *rozčilený.* Cože! Jestli vás dcera poslouchala, tak to bude pěkné nadělení!

MME AIGREVILLE Vy a vaše žena už nebudete mít nic společného.

MOULINOT *se nuceně směje.* Neříkal jsem to?

MME AIGREVILLE Nejdřív jsem myslela na to, vytvořit si vlastní zázemí. A tak jsme dnešní noc strávily v Grandhotelu... pokoj 432... ve čtvrtém patře, na náměstí. Ale nehodí se, abychom byly vystaveny řečem. Má dcera bude žít dál pod vaší střechou, aby bylo zachováno zdání.

MOULINOT *stranou.* Tak? No, jakmile zase budu se svou ženou sám...

MME AIGREVILLE A já budu bydlet s ní!...

MOULINOT *nadskočí.* Cože?

MME AIGREVILLE Abych jí posloužila radou a ochranou.

MOULINOT No, to se pomějeme!

MME AIGREVILLE Budeme hospodařit samostatně, každý si vezme polovinu bytu. (*Ukazuje na Moulinotův byt.*) Tady mužská část, tady dámská část: tady, smíšený salón!

MOULINOT Jistě. Místo pro vyjednávání.

MME AIGREVILLE Tak hodlám vyřešit naši existenci a vnést do domácnosti mír.

MOULINOT *nuceně se směje.* To tedy, všechna čest... (*Vybuchne.*) Ale to je přece šílenství!... To je neslýchané! Co se mi vlastně vyčítá?... No, tak to konečně řekni, Yvonno, co mi vyčítáš?

YVONNA Já?

MME AIGREVILLE *energicky.* Neodpovídej, Yvonno!

MOULINOT, *zuří.* Tak necháte už ji konečně mluvit?!

MME AIGREVILLE Jen klid, pane!

YVONNA *přejde na (2).* Jakže, pane, vy máte tu drzost se mě ptát, co vám vyčítám?

MME AIGREVILLE Ano, má tu drzost!

- MOULINOT *tvrdě*. S vámi se nebavím!
- YVONNA Především vás žádám, abyste mluvil zdvořileji s mou matkou.
- MOULINOT Jak si přejetel!... Tak a ty důvody?
- YVONNA Jakže, já vás překvapím v krejčovském salónu v intimním kontaktu se ženou, kterou tisknete na hrud'...
- MOULINOT *energicky*. Promiňte, ale to nebyla moje!
- YVONNA Kdo? Co?
- MOULINOT Žena! Zrovna jsem ji dostal.
- Doprovází svou větu vysvětlující mimikou.*
- YVONNA Jo tak!? A proto jste ji svíral v náruči?
- MOULINOT Já? To ne! Kdyby ses pořádně podívala, viděla bys, že jsem ji nesvíral!
- YVONNA Říkám vám, že jste ji svíral v náruči a ona se tvářila... hrozně...!
- MOULINOT *se chopí příležitosti*. Tak vidíš!... tvářila se hrozně!... To jasně dokazuje...
- YVONNA Mlčte! Běháte za švadlenkami!
- MME AIGREVILLE A představujete nám je jako zákaznice!...
- MOULINOT *je výmluvný, přechází na 2*. Ale to ne, to je zas něco úplně jiného! Neplet' me všechno dohromady. (*K madame Aigreville.*) Ta žena, kterou jste viděla vy, je paní Aubinová, žena pana Aubina. Zatímco ta druhá...
- MME AIGREVILLE, *jízlivě (1)*. To je čí žena?
- MOULINOT *pohotově*. Pana Aubina.
- MME AIGREVILLE Takže on je bigamista!
- MOULINOT *stejně*. No!... Ale ne, ne! My se zkrátka nedohodneme! (*K madame Aigreville.*) To vy to všechno komplikujete! Do čeho se to vlastně pletete? Co je vám do toho?
- MME AIGREVILLE Jak to, do čeho se pletu?
- MOULINOT *zuří*. Vy se nám vměšujete do soukromého života!... Vás jsem si přeci nebral! Takže dlužím vysvětlení svojí ženě! Vás k tomu nepotřebujeme.
- MME AIGREVILLE Nedoufejte, že vás nechám s Yvonnou!... To by dopadla! Chudák dítě, ve vašich osidlech!
- MOULINOT *krčí rameny, vztekly*. V mých osidlech! V mých osidlech!... To jsou výrazy! Říkám, že chci mluvit sám se svou ženou! Myslím, že na to mám právo!
- MME AIGREVILLE Ne!
- MOULINOT, *chraplavým hlasem, dusí výkřik vzteku*. Oooch!
- Cítíme, že je blízek chuti uškrtit svou tchýni, ale přemůže se, jde velkými kroky dozadu a pak se vrátí zcela vlevo.*
- YVONNA Maminko, vyhovte jeho prosbě. Aby nám nemohl nic vytknout!
- MME AIGREVILLE Ale já tě znám, ty se zase necháš obalamutit!
- YVONNA Ničeho se nebojte!

MME AIGREVILLE Budiž, nechám vás. Aby se neřeklo, že nemám dobrou vůli. A ty se nedej!... (*Stranou.*) Chudák dítě! Když si pomyslím, že kdybych tu nebyla já, už by se s ním byla dávno smířila!... (*Bafne na Moulinota.*)
Bacha!

Odejde do levých zadních dveří.

5. výstup

Yvonna, Moulinot, pak madame Aigreville

MOULINOT *chvíli po odchodu madame Aigreville pomalu a tiše zamíří k Yvonně, která je zcela vpravo, a pak velice klidně.* Poslyš, Yvonno, zapomeň na chvíli, že máš matku a věř mi. Ty dvě ženy, to je tajemství pana Aubina, ne moje. Já je neznám. Říkám ti, že jsou to dvě různé... věci! Zavolali mě tam jako lékaře... k zvláštnímu patologickému případu... z oblasti srovnávací medicíny. Nemůžu ti to vysvětlit, to je prostě věda, na to musíš mít speciální studia. Ale věř mi, s tím je konec. Přistihla jsi mě při zvláštním experimentu, který se nezdařil a já ho jednou pro vždy ukončil.

YVONNA To se vám teď snadno řekne!

MME AIGREVILLE, *strčí hlavu do dveří.* Budete hotovi brzy?

MOULINOT *tvrdě.* Ne!... Až budeme hotovi, zavoláme vás.

MME AIGREVILLE Nevěř mu, pamatuj!

Zmizí.

MOULINOT *stranou, vztekle.* Chcípní, potvoro! (*Yvonně, něžně.*) Přisahám ti, že všechno, co říkám, je pravda. (*Stranou.*) To se stává, že galantní muž musí pravdu občas poněkud poopravit.

YVONNA, *slábně.* Och, kdybych vám tak mohla věřit!

MOULINOT, *naléhavě.* Tak mi přeci věř!

YVONNA To by bylo tak hezké, důvěra!... Ale já... já nemůžu!... Vy mi určitě lžete!

MOULINOT, *vroucně.* Ale ne, kdo ti to napovídal?

YVONNA Maminka.

MOULINOT *zadržuje vztek, s hořkým úsměškem.* Ach, ta tvoje matinka! Ta tvoje maminečka!... Ale to není žádný důvod, tvoje matka!...

YVONNA *kteřá touží podlehnout.* Tak vy byste se odvážil přísahat...?

MOULINOT Ale...

YVONNA Abych přesvědčila maminku! Přisahejte, že mluvíte pravdu!

MOULINOT *stranou, s hlubokým přesvědčením.* Ta její matka mě jednou umoří! (*Zvedne ruku.*) Přisahám, že je to pravda; čistá pravda, nic než pravda... (*Stranou.*) No a co, vlastně, ne?

Přísaha musí být spojena s řečí stranou, jako by to byla dedukce.

YVONNA Ach, díky. Ach, díky. Takže vy tu dámu, se kterou jsem vás viděla, neznáte?

MOULINOT Řekněme, že jestli mě s ní ještě někdy uvidíš, můžeš si myslet, co budeš chtít! Tak... Odpouštíš mi?

YVONNA Ach, ne!... ne takhle, později. Až maminka odejde.

MOULINOT Tak mě aspoň polib!

V pozadí se objeví Aubin.

YVONNA To je jiná.

Moulinot Yvonnu políbí.

6. výstup

Titíž, Aubin

AUBIN, *který viděl, jak Moulinot políbil Yvonnu. Stranou, s úžasem.* Ó! Tak Toto je milencem doktorovy ženy!...

Zůstane stát na prahu dveří a poslouchá.

MOULINOT Jsi anděl!

YVONNA Budete už rozumný, nebude se opakovat to, co včera v noci? Kdepak jste se toulal, místo abyste přišel pěkně domů? Dlužíte mi vysvětlení!

AUBIN *pohoršeně.* Óó!

MOULINOT Už nikdy mi nebudeš muset nic vyčítat.

YVONNA Och, vyčítám vám, že jste špatný manžel a nemilujete svou ženu.

MOULINOT To ty nemiluješ svého muže!...

AUBIN *stejně.* No to jsou dneska věci! (*Nahlas.*) Ehm. To jsem já.... Právě jsem přišel a nic jsem neslyšel.

Jde na 1.

MOULINOT Zas on!... K čertu!... Ten to všechno pokazí!... (*Nahlas.*) Eh! Představuji vám paní Moulinotovou.

AUBIN Já vím, já vím!... viděl jsem... (*Zdraví a směje se.*) I vy záletníku, přijměte moje uznání!

MOULINOT, *udiveně.* Co se děje?...

AUBIN A jak to jde, jinak?... Myslel jste na nás?

MOULINOT, *rychle.* Ano, ano, ovšem. (*stranou.*) Cítím bombu, cítím bombu!

AUBIN Už jste začal pracovat na šatech mé ženy?

MOULINOT Já! Jistě!... mluvmе o něčem jiném: Byl jste dnes v horní komoře?

YVONNA, *které Aubinova otázka neunikla.* Jaké šaty, můj drahý?

MOULINOT, *jako by o nic nešlo.* Nic, nic domácí šaty. Totíž ne... šaty, které jsem objednal pro jeho ženu, zdravotní šaty.

YVONNA Zdravotní?

MOULINOT, *stejně.* Jistě, homeopatické šaty... s elektrodami. To víš, vědecký pokrok! (*Stranou.*) Och! Kdybych ho tak moh zadupat do země!

YVONNA Ó! Není to něco necudného?
 MOULINOT Ale co tě napadá!
 AUBIN On jí přede mnou tyká! Nemá kouska taktu!
 MOULINOT Tak nebuď podezřívavá! A věř mi!... Věř mi, že miluji a budu milovat
 jedině tebe, to přeci stačí!
 YVONNA, *pochybovačně*. Mno...!

7. výstup

*Titíž, Bassinet*AUBIN, *když vidí Bassineta*. Nebesa! Manžel!*Vytáhne kapesník a zoufale se snaží Moulinotovi signalizovat nebezpečí, ale ten se k němu točí zády.*

MOULINOT Opakuji ti, že tě miluji, miluji, miluji, miluji!

BASSINET (2) No to je pěkné!

AUBIN *signalizuje*. Ech, pane Toto! No toto, pane, ech!*Když si všimne, že ho Bassinet vidí, dělá, jako že se kapesníkem ovívá a zdraví ho. – Překvapený Bassinet vytáhne svůj kapesník a gestikuluje stejně jako Aubin.*MOULINOT, *něžně(3)*. Yvonno?*Chce ji políbit.*

YVONNA (4) Ale no tak, snad ne přede všemi!

MOULINOT Jak? Já se nemám za co stydět.

AUBIN No to je vrchol! A ten druhý ani nehne brvou! (*Když vidí, že Bassinet jde k Moulinotovi.*) Ba přeci!BASSINET *postupuje s komickou vážností a poplácá Moulinota po rameni*. No tak! Já jsem tady, všiml jste si?

AUBIN Teď to bouchne! To bude peklo!

MOULINOT, *nevrle, ani se nenamáhá otočit*. No, co je?BASSINET, *dobrácky*. Dobrý den! Vy mi ani nepopřejete dobrý den?

MOULINOT Á, dobrý, dobrý!

AUBIN *zmaten*. Jak? A to je vše?... (*Moulinotovi.*) Jak to, pane Toto!...YVONNA *živě*. Toto? Proč ti říká Toto?MOULINOT *v rozpacích*. Jak? Ty myslíš, že mi říkal... No, není to vyloučeno! Je tak neomalený... (*Stranou.*) Jestli Yvonnu neodvedu, tak se všichni utopíme na lžici vody. (*Nahlas.*) Myslím, že tě volá maminka.*Přejdou před Bassinetem, který stojí uprostřed scény.*

YVONNA Ale ne.

MOULINOT Ale ano, ano! No tak, pojd'!... - Hned se vrátím!

Odejde s Yvonnou dozadu doleva.

8. výstup

Aubin, Bassinet

Chvíle ticha. – Aubin a Bassinet se na sebe dívají. Potom Bassinet ukáže prstem na dveře, kterými odešel Moulinot a oba vyprsknou smíchy.

AUBIN, *přítom se dál směje.* To je ale cynik, co?! (*Bassinetovi.*) A vy ani nic neřeknete?

BASSINET Na co.

AUBIN No! Na... nic! (*Stranou.*) Je snad slepý, hluchý?

BASSINET, *směje se, Aubinovi.* Vypadá to, že jsme je vyrušili!...

AUBIN, *zmatený.* Ovšem, já... (*Stranou.*) Co je tohle za dobu!

BASSINET, *stejně.* Jsou moc milí, že?

AUBIN, *vstřícně se směje.* Moc milí! Moc!... (*Stranou.*) Ten člověk nemá morální zábrany!... (*Nahlas.*) Milý pane, já nejsem žádný moralista, ale nechápu, že si víc nehledíte své ženy!

BASSINET, *zaražený.* Své ženy! (*Stranou.*) Plete páte přes deváté. (*Nahlas.*) Dejte mi prosím čas! Našel jsem ji teprve včera.

AUBIN Ach! vy jste ji našel teprve včera...

BASSINET Ano. (*Stranou.*) Proč najednou začíná o mojí ženě?... (*Nahlas.*) Víte, utekla mi...

AUBIN S krejčím...

BASSINET Ne, s vojákem.

AUBIN Ach! navíc!... (*Stranou.*) To je ale poběhlice!

BASSINET Hledal jsem ji celou věčnost. A včera, ve chvíli, kdy jsem to nejmíň čekal, bum, prásk, hrom z čistého nebe! Našel jsem ji v náručí koho...?

AUBIN Pana Tota?

BASSINET *pobouřen.* Toto to byl!... přesně tak. Jak toto víte?...

AUBIN Oh, to není tak těžké uhádnout. (*Stranou.*) Manžel – filozof!

BASSINET Když mě uviděla, samým štěstím mi vlepila facku!... Ach, já jsem tak šťastný.

AUBIN Šťastný a zfackovaný. To mě nepřekvapuje.

BASSINET, *stranou.* Zato Moulinot bude překvapený, až mu za chvíli představím svou ženu...

9. výstup

Titíž, Moulinot

MOULINOT Tak už se to snad uklidnilo!... Snad jsem tchýni přivedl k rozumu! (*Bassinetovi.*) Dobrý den, příteli, promiňte, že jsem se s vámi prve přivítal jen letmo.

BASSINET *jde na 2.* Och, já to chápu, to nevadí.

MOULINOT *Aubinovi.* Á, vy jste ještě tady?

AUBIN *vede Moulinota stranou, zcela vlevo.* Ano, musím vám něco říct.

Bassinet se k nim dobromyslně přiblíží, aby slyšel.

AUBIN, *kterému přítomnost vetřelce vadí, Bassinetovi.* Promiňte, pane.

BASSINET *prostomyslně.* Jen do toho, nenechte se mnou rušit.

AUBIN *muceně se zasměje.* Ale to je osobní.

BASSINET Ach, to je jiná.

Jde si sednout ke stolu vpravo a během následujícího dialogu listuje knihou.

AUBIN, *polohlasně Moulinotovi.* Chci vám říct, že tu čekám na svou ženu, má přijít na návštěvu k doktorovi. A protože jsem ji od včerejška neviděl...

MOULINOT (2) A kruci!

AUBIN Prosím?...

MOULINOT Nic, říkám jen ‚A kruci!‘

AUBIN (1) No, to jsem si říkal také: ‚A kruci!‘ Ale nijak se to nevyvíjí a já bych to rád vyřešil, protože už je to poněkud hloupé!... Jenom nevím, jak jí vysvětlit Rózu?...

MOULINOT A kruci!

AUBIN, *náhle.* Víte co? Mám nápad!... neodmítnete mě?...

MOULINOT Ale no tak, mezi námi muži!...

AUBIN, *nadšený.* Řeknu, že Róza byla vaše milenka.

MOULINOT, *který pokyvoval hlavou.* Jistě... Cože?! Ne! To ne! Co to povídáte!? Nikdy v životě!

AUBIN, *samozřejmě.* Co vám to udělá, bude to vědět jen ona!

MOULINOT Díky. To stačí.

AUBIN, *prosebně.* Pane Toto, drahý pane Toto!...

MOULINOT Říkám vám, že je to holé šílenství... Ne, ne, to pro vás nemohu udělat. Umíte si představit, co by řekla paní Moulinotová?

AUBIN *zaražený, dívá se na Bassineta, ukazuje na něj hlavou.* Vy si myslíte, že...

MOULINOT Obraťte se na někoho jiného!

AUBIN Ale na koho?

MOULINOT To já nevím! (*Bassinet si pozpěvuje a přitáhne tak pozornost Moulinota, který ho označí Aubinovi.*) Například na něj. (*Aubin udělá odmítavé gesto.*) Copak na tom záleží?

AUBIN *pohoršený.* Na něj!?... A vy si myslíte, že madame Moulinot nebude nic namítat?...

MOULINOT *prostomyslně.* Co by jí na tom mělo vadit?

AUBIN *stejně, pozvedne paže.* Kde je morálka, Bože! Kde je morálka?!... No, já osobně proti tomu nic nemám, mně se to docela hodí.

MOULINOT, *Bassinetovi, který si prozpěvuje, odhodil knížku na stůl a vstává.* Poslyšte, tady ten pán by vás chtěl o něco požádat!

Diskrétně se vzdáli až ke stolu vpravo.

AUBIN, *Bassinetovi.* Oh, neposkytl byste mi malou službu?

BASSINET *neklidně.* Já?

AUBIN Vlastně velkou! Ohromnou!

BASSINET *zaražený.* Bohužel!... je konec měsíce a já...

AUBIN *uklidňuje ho.* Nebude vás to stát vůbec nic!

BASSINET *se uklidnil.* No prosím...!

AUBIN Jsem na tom momentálně velice špatně se svou ženou. Načapala mě s milenkou!...

BASSINET *prostomyslně se směje.* No to je trapas!

AUBIN *směje se vstřícně.* Jistě, hrůza! (*Vážně.*) Zkrátka, za chvíli sem přijde. Znáte mou ženu. Tak jí řekněte, že madame de Saint-Anigroche je vaše milenka.

BASSINET, *rozjařeně.* No to je ale nápad!

AUBIN Co?!

BASSINET *zarazí se.* Hrozný!

AUBIN Přece mi to nemůžete odmítnout!

BASSINET Můžu!

MOULINOT *tiše Bassinetovi, jde až k němu.* Přijměte to!... Je prezidentem řady nových společností!... Budou potřebovat domy a byty!

BASSINET Vážně?... (*Rozhodně.*) Souhlasím!

AUBIN Ano?

BASSINET K ničemu mě to nezavazuje?

AUBIN K ničemu.

BASSINET, *se nakrucuje.* A řekněte mi... hm... Je hezká?

AUBIN Kdo? Ta... Moc hezká!

BASSINET *směje se.* Rozverná?

AUBIN Dost rozverná...

BASSINET, *směje se a píchne ho.* Takže tak trochu děvka?

AUBIN, *směje se.* No... ale parádní! Mám tady její fotografii! (*Vytáhne z peněženky fotografii a podává ji Bassinetovi.*) Ukažte ji mé ženě, aby to vypadalo pravděpodobněji.

10. výstup

Titíž, Štěpán, madame Aubin.

ŠTĚPÁN, *ohlašuje.* Madame Aubin!

AUBIN, *strčí Bassinetovi fotografii do kapsy kabátu.* Moje žena!... Pst! Schovejte to! (*Stranou.*)
To bylo s odřenýma ušima...

Štěpán odejde.

MOULINOT⁷, *jde vstříc Zuzaně.* Vítám vás, milostivá paní.

AUBIN, *nesměle.* Dobrý den, Zuzano.

ZUZANA, *přezíravě.* Vy, zde, pane?... To abych tedy šla.

AUBIN, *rychle.* Zuzano!... Poslouchej!... Přisahám, že jsem nevinný.

ZUZANA Výborně, pane, to vysvětlíte tribunálu, až bude čas!

Naznačí odchod.

AUBIN Tribunálu?... Ale to nikdy!... No tak! Vždyť se to vysvětlí! Celé to nedorozumění je výsledkem omylu. Přistihla jsi mě s dámou, ano! Ale já tu dámu neznám. Důkazem je, že ta dáma patří tomuhle pánovi. (*Bassinetovi.*) Je to tak?

BASSINET *nepřesvědčivě.* Ano, ano... ano, ano, ano.

AUBIN Tak vidíš!

ZUZANA Na shledanou, pane, někdy jindy, někde jinde!

MOULINOT, *Zuzaně.* Nebuďte krutá, madame!

AUBIN No tak, Zuzano, věř mi. Ujišťuji tě, že jsi se zmýlila! (*Tiše Bassinetovi.*)
Ukažte jí tu fotografii, rychle!

BASSINET *hledá jí v kapse.* Jistě.

Jde na 3.

11. výstup

Titíž, Štěpán, Róza

ŠTĚPÁN, *ohlašuje.* Paní Bassinetová!

BASSINET, *spěchá dozadu.* Tak tedy přišla!

ZUZANA Bože! Milenka mého muže!

BASSINET, *představuje Rózu Aubinovi.* Dovolte, abych vám představil...

AUBIN, *nedával pozor a teď uvidí Rózu.* Bože! Róza!... No to je konec!...

Uteče do pravých předních dveří.

BASSINET Co je mu?... (*Moulinotovi.*) Milý Moulinote. Dovolte, abych vám představil svou...

MOULINOT *vzhledne.* Ach! Bože!... Róza, tady! Pomoc!

Uteče do levých předních dveří.

BASSINET Co jim je?...

RÓZA, *urazeně.* To jsou ale hulváti!...

⁷ Moulinot (1), Zuzana (2), Aubin (3), Bassinet (4)

BASSINET Toho si nevíšmej, to je z překvapení! (*Jde k Zuzaně.*) Madame, dovolte, abych vám představil...

ZUZANA Já vás neznám, madame!

Odejde do pravých zadních dveří.

RÓZA Cože?... I ta?

12. výstup

Bassinet, Štěpán, Rosa, Yvonna

BASSINET No... možná, že dobře nerozuměla! (*Vlevo vzadu se objeví Yvonna.*) Á! Paní domu! (*Yvonně.*) Madame, dovolte, abych vám představil...

YVONNA *zdešená, Róze.* Vy, zde!?!... (*Bassinetovi.*) Pane, vás to ještě nepřestalo bavit?!...

Rychle se vrátí dozadu doleva.

RÓZA, *zuřivá.* No tohle přesahuje všechny meze!...

BASSINET, *dobrácky.* Ale ne, to se mi stává každý den.

RÓZA A vy na to nic neřeknete?

BASSINET Ale ano! (*Jde k levým zadním dveřím a klepe.*) Počkej, uvidíš.

13. výstup

Bassinet, Róza, Moulinot, pak Aubin.

MOULINOT, *myslí si, že je Róza sama, běží k ní, mluví tiše a rychle.* Nešťastnice!... Co tě to napadlo, přijít sem ke mně?... Ty jsi se zbláznila!...

RÓZA A co?... Jsem tu se svým mužem!

MOULINOT S jakým svým mužem?

RÓZA No tamhle s Bassinetem, včera mě našel!

MOULINOT *udiveně.* Jak, Bassinet?...

BASSINET, *přijde mezi ně.* Tak co se děje?

MOULINOT Nic.

Vyprskne mu smíchy do obličeje. Róza přešla vpravo.

AUBIN, *vyjde zprava, rychle a tiše k Róze.* Rózo, proboha, jen žádný skandál! Jdi pryč! Je tady moje žena!

RÓZA *přejde na (1).* Vy mi ale jdete na nervy! Všichni!

BASSINET, *jde k Aubinovi.* Proč s ní všichni mluví šeptem?

Zleva vejde Yvonna a madame Aigreville, zprava Zuzana.

14. výstup

Titíž, Yvonna, madame Aigreville, Zuzana

YVONNA, *v doprovodu své matky. Svému manželovi.* To už přesahuje všechny meze, pane! To ještě scházelo, abyste si vodil svoje švadlenky k rodinnému krbu!...

MOULINOT Cože? No to snad ne! Ony nepřestanou! Jaké švadlenky? Co?!

YVONNA, *ukazuje na Rózu.* Tady dámu!...

RÓZA Mně?...

MME AIGREVILLE, *ukazuje Zuzanu, která zůstala na prahu dveří vpravo vzadu.* Ne! Tuhle dámu!

ZUZANA Mně?!

Jde mezi Aubina a Moulinota.

MOULINOT Tak byste se snad měly dohodnout, ne!?

AUBIN, *ukazuje na Zuzanu.* Dovolte! Ta dáma je moje žena!

BASSINET, *ukazuje na Rózu.* A tahle zase moje! Žádám vás, abyste to brali v úvahu, když o ní mluvíte!

VŠICHNI Jeho žena!?

BASSINET Ovšemže.

AUBIN, *odvede svou ženu co nejdál doprava. Stranou.* Jeho žena! A já jsem mu dal její portrét! (*Bassinetovi.*) Prosím vás, vraťte mi tu fotografii!

BASSINET Cože?... Jo, aha, to je pravda.

Vyloví fotografii z kapsy a chce se na ni podívat.

AUBIN, *rychle.* Ne, nedívejte se na ni!

BASSINET, *levou rukou odstrčí Aubina a v pravé drží fotografii.* Proč ne?...

AUBIN, *naléhavě.* Ne, prosím vás!

BASSINET, *dívá se na portrét.* Ó!

AUBIN, *mezi zuby.* Tak a je to!

BASSINET To je ale zajímavé, je podobná mojí ženě. (*Aubinovi.*) Nezdá se vám?

AUBIN, *jakoby nic.* Cože? Ta?... Ne! Ta má příliš...

BASSINET, *Moulinotovi.* Ale ano, podívejte se. Nezdá se vám, že je podobná mojí ženě?

MOULINOT Ta? Ne! Ta nemá dost...

BASSINET, *své ženě.* Tak se podívej sama!

RÓZA Ach, můj milý, jsi ke mně tvrdý!

BASSINET Jak? Vážně?... Vlastně, opravdu... Vůbec se ti nepodobá.

ZUZANA, *Aubinovi.* Takže to všechno byla pravda?

AUBIN Ale vždyť se ti to už hodinu snažím vysvětlit!

ZUZANA Ach, ty můj zlatý Anatole!

AUBIN Ale vždyť já ti odpouštím!

YVONNA A co já? Odpustíš mi?

MOULINOT Nechtěj, abych ti odpouštěl, to by bylo příliš!

MME AIGREVILLE Hlupáckové moji!... Ještě že jsem tady já, jinak by to zítra začalo nanovo!

YVONNA Můj drahý mužičku!

MOULINOT, *trhne sebou*. Ehm ehm!

AUBIN, *ktěry zaslechl Yvonnina slova*. Mužičku?... Takže doktor Moulinot...

MOULINOT *v rozpacích*. Ehm... doktor?

BASSINET, *ukazuje Moulinota*. No to je přeci on!

MOULINOT Pitomec!

AUBIN Já myslel, že jste krejčí!

MOULINOT, *důvěrně Aubinovi*. Psst! Já byl krejčí... ale jen v zastoupení! – Ta krejčová byla moje teta!

AUBIN To jste měl říct dřív!

MOULINOT To nešlo!

AUBIN Proč?

MOULINOT Kvůli rodině! Ona to byla nemanželská teta!

OPONA